

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1969. február 1.

bb. 1. közlekedés, egészségügy, oktatás - a főváros 1968. évi statisztikájából

i h1/gg/zs/1l la

1969. február 1.

a központi statisztikai hivatal budapesti igazgatósága összeállította a fővárosi közlekedés, egészségügy és oktatás, valamint az egyéb ágazatok elmúlt évi fejlődésének legfontosabb adatait.

a budapesti közlekedési vállalat elmúlt évi utasforgalma valamivel meghaladta a megelőző esztendeit. a villamoson szállított utasok száma - 936 millió személy - nagyjából azonos a megelőző évi aránnyal; a közlekedés többi ágában emelkedett a forgalom; autóbuszon 533 millióan, a hév szerelvényein 141 millióan utaztak egy év alatt. 1968-ban 8 és félmillió villamosbérletet, továbbá öt és félmillió autóbuzsbérletet adott el a közlekedési vállalat.

a főváros egészségügy fejlődésének hosszabb ideje egyik jellemzője a táppénzesek számának lassu csökkenése. egy esztendőn belül viszont a különböző évnegyedek adataiból kiderül, hogy a január-március közötti időszak a „legbetegebb” három hónap, a legkevesebb táppénzt viszont július és szeptember között fizeti ki az sztk. a múlt év első negyedében például száz budapesti ipari dolgozó közül átlagosan csaknem hét volt beteg, a harmadik negyedében csupán öt. a kórházban fekvő betegek ápolási időtartama is csökken. tavaly a budapesti kórházakban több mint félmillió beteget gondoztak és az ápolási idő átlagos tartama - a néhány évvel ezelőtti 18 nappal szemben - 16,7 nap volt.

/folyt. köv./

- 1 -

xl

bb. 1./ közlekedés ... folyt./ il

az oktatási intézmények statisztikájában az óvodák vonatkozásában bizonyos eltolódást jelez a területi intézmények javára. a 450 fővárosi óvoda csaknem kétharmada - 289 - intézmény - ugyanis területi feladatokat lát el, míg az üzemek 161 óvodát tartanak fenn. az intézményekben egyébként összesen 32,350 gyermeket gondoznak.

a budapesti általános iskolák növendékeinek száma 153 000 egy-egy tanulócsoport átlagosan 29 gyermekből áll. a középiskolákban nagyobb a zsúfoltság, az összesen 62. 492 diákot 36. os átlaglétszámú tanulócsoportokban oktatják./mti/

bb. 3. elizabeth schwarzkopf, roberto benzi, doráti antal budapesti koncerteken - előkészületben a tavaszi bérlet

i ol/gk/zs/il la 1969. február 1.

az országos filharmónia tervei szerint a tavaszi bérlet az idén négy sorozatból áll majd. az „a„-sorozat hat hangversenyt az erkel színházban rendezik, a „b„ és „c„ sorozattal három erkel-színházi és három zeneakadémiai koncertet, a „d„ jelű bérletekkel pedig öt zeneakadémiai és egy erkel színházi műsort hallhatnak a zenebarátok.

a tavaszi bérlet programját kitűnő hazai és külföldi művészek tolmácsolják. a vendégelőadók között van christa ludwig és walter berry, a világhírű osztrák opera- és dalénekes házaspár; a népszerű nikita magaloff svájci zongoraművész, mazuko ushioda japán hegedűművész, elizabeth schwarzkopf, a világhírű dalénekesnő. a külföldi karmesterek sorában piero bellugi, roberto benzi és doráti antal üdvözölheti a komoly műfaj kedvelőit. fellép a berliner symphonie orchester is.

a hazai gárdából is kiváló művészek, így ferencsik jános, erdélyi miklós, németh gyula, kórody andrás, lukács ervin, komor vilmos és sándor jános karmesterek, továbbá tusa erzsébet, antal istván és pertis péter zongoraművészek s zenei életünk számomra más neves képviselője jut szerephez a tavaszi bérlet koncertjein./mti/

ll

..

- 2 -

bb. 2. 1 204 tárgynyermény a lottó hétfői jutalom sorsolásán

i kf/kf/gy/la

1969. február 1.

a sportfogadási és lottó igazgatóság hétfőn münchen ferenc utcai székházában rendezte a lottó januári jutalom sorsolását. a húzásokon az 5. játékhet szelvényei között összesen 1 204 tárgynyerményt sorsolnak ki. ezuttal 2 háromszobás öröklakás, egy wotrburg és egy skoda személygépkocsi jut főnyerményként a legszerencsésebb lottózóknak./mti/

..

bb. 4. banánszüret debrecenben

vid-fm/ká/gy/la

1969. február 1.

a debreceni agrártudományi főiskola botanikus kertjének növényházában negyedik termését hozta a kelet-afrikából származó törpebanán. a banánfának „afrikai klímát„ biztosítottak. idei termése minden eddiginél nagyobb: mintegy 300 gyümölcsöt szedtek le róla. ezek az importált banánoknál kisebbek, de ízük, zamatuk kitűnő./mti/

..

bb. 5. a hallgató dönt: elfogadja vagy elutasítja a felajánlott jegyeket - érdekes új osztályozási rendszer az elte-n

i fe/tm/zs/gy/la

1969. február 1.

a tanult anyag számonkérésének, a kollokviumok lebonyolításának ötletes új módszerét vezette be az elte állam- és jogtudományi karának polgári eljárásjogi tanszéke a harmadéves hallgatóknál. a félév során három zárthelyi dolgozatot íratnak a diákokkal, akiknek összesen mintegy ötven kérdésre kellett válaszolniuk. minden dolgozat felölelte az addig előadott teljes anyagot.

/folyt. köv./

ll

- 3 -

bb. 5. / a hallgató.... 1. folyt./ gy

a dolgozatokat pontozással értékelték és megállapították az egyes osztályzatoknak megfelelő pont-értékhatárokat. egy-egy dolgozat elkészülte után közölték a hallgatókkal az eredményeket. ugyanakkor az értékelésnél figyelembe vették a gyakorlati órákon elért eredményeket is. ezek ismeretében „megajánlották”, a hallgatóknak a kollokviumi osztályzatot azzal, hogy aki a kapott jegyet kevesli, szóbeli kollokviumot tehet. akik a minimális pontszámot sem érték el - betegség, vagy egyéb okok miatt - szóbeli kollokviumot tettek.

az új módszer eredményeként az évfolyam 182 hallgatója közül mindössze 42-t kellett szóbeli kollokviumra utasítani. a további 140 hallgató közül 26-nak ajánlották meg a jelest, 56-nak, a jót, 34-nek a középezt és 24-nek az elégségest. a felajánlott osztályzatot két elégségesre minősített hallgató nem fogadta el, ők szóbeli vizsgán javítottak is közepesre. az évfolyam átlageredménye 3,6, jobb, mint a korábbi esztendőké átlaga. az új vizsgamódszer egyik legfontosabb előnye azonban az, hogy a diákokat nagyobb szorgalomra, folyamatos tanulásra ösztönzi./mti/

..

bb. 6. szegfű-ujdonságok hódmezővásárhelyen

vid-fm/ká/gy/la

1969. február 1.

a hódmezővásárhelyi kertészeti vállalat óriás-szegfűnek szállítása télen sem szünetel. hetenként több mint tízezer szálát küldenek többek között budapestre, pécsre, miskolcra, debrecenre, nyíregyházára, békéscsabára, szolnokra, veszprémre, kecskemétre és székesfehérvárra.

husz színváltozatban termesztik a virágokat, amelyeknek átmérője nyolc-tíz centiméter. a hagyományos borpiros, mandarin-sárga, fehérgszegélyű ciklámenszínű szegfűkön kívül ujdonságok is piacra kerülnek. köztük a legszebbek a levendula-lila és az orchidea-lila színűek. ezeknek dugványait egy dániai cégtől kapták, amelynek afrikában és szardínia szigetén vannak szaporító telepei.

/folyt. köv./

- 4 -

le

bb. 6. /szegfű-.... folyt./ gy

a vásárhelyi szegfűnek olyan nagy a keletjük, hogy a vállalat alig győzi kielégíteni az igényeket. elsősorban azért népszerűek a vásárhelyi szegfűk, mert merev szárúak, s vágott állapotban a vázában öt-hat napig megőrzik üdeségüket./mti/

..

bb. 7. hetvenmillió forint az iskolai betétállomány - a tanulók 80 százaléka takarékoskodik

i kf/kf/gy/la

1969. február 1.

az általános és középiskolákban immár másfél évtizedes multja van a pénztakarékossági mozgalomnak. a diákok megtakarított pénze évről-évre több. az idei tanévben eddig 70 millió forintot gyűjtöttek össze takarékbélyegben a tanulók. az iskolai takarékbetétállomány 3,5 millióval magasabb, mint az előző év azonos időszakában volt, pedig az iskolások száma csökkent. a tanulók több mint 80 százalékanak van takarékbélyeggyűjtő lapja./mti/

..

bb. 8. sportpálya a lakótelepen

i gj/tr/zs/gy/la

1969. február 1.

csaknem másfélmillió forint költséggel létesítenek sportpályát a gubacsi uti lakótelepen, a közműhelytelep utca mellett a környékbeli iskolák növendékeinek. itt egyebek között kézi-, kosár- és röplabda pályát alakítanak ki./mti/

..

- 5 -

le

bb. 9. a komáromi hajóépítés története - modelleken

vid-fm/ká/gy/la

1969. február 1.

Érdekes munkához kezdtek a komáromi múzeumban, feldolgozzák a város egykori hajóiparának, kereskedelmi és hadikikötőjének történetét, a hagyományok és az írásos emlékek alapján komáromot már brigetio urai, a rómaiak hadi és kereskedelmi kikötőnek használták, a később híressé vált komáromi hajóépítő mesterség különösen az 1200-as években lendült fel, amikor 4. béla várossá nyilvánította komáromot és árumegállító jogot adományozott a városnak, ettől kezdve a dunai hajózás egyik legfontosabb állomásává fejlődött komárom, a hajós mesterség apáról fiúra szállt.

A komáromi hajóépítés történetét modelleken is bemutatják, az egykori dunai flotta kicsinyített modelljeiből állandó kiállítás megnyitását tervezik az igmándi várerdőben, a komáromi jókai gimnázium tanulói már készítik a híres dunai harci hajók egyikének kicsinyített mását, az érdekes munkához a budapesti közlekedési múzeumtól korabeli hajókat ábrázoló műszaki rajzokat kaptak./mti/

bb. 10. óvodabővítés angyalföldön

1 gj/j/zs/gy/la

1969. február 1.

A 13. kerületben az angyalföldi uti óvoda toldaléképítmenyt kap, a tervek szerint augusztusban már nyolcvannal több, összesen 180 óvodás elhelyezését tudják biztosítani.
/mti/

- 6 -

bb 11. mérlegen a budapesti képviselők munkája

1 di/gk-ju zs la

1969. február 1.

A hazafias népfront fővárosi alkotmányjogi munkabizottságának legutóbbi ülésén napirendre tűzték a budapesti képviselőcsoport múlt évi tevékenységének mérlegét és idei terveit, a testület tagjai Vida Miklós, a képviselőcsoport elnöke tájékoztatta a számvetés eredményéről és az új esztendőre szóló elképzelésekről, egyebek között elmondta:

- a választások óta eltelt második év tapasztalatai arról tanuszkodnak, hogy a budapesti képviselők is eredményesen igyekeztek eleget tenni a megbízatásukkal járó feladatoknak, kötelezettségeknek, csoportunk négy alkalommal ült össze, s az országgyűlés ülészeit előkészítésére hivatott tanácskozásokat arra is felhasználtuk, hogy megismerkedjünk a főváros, vagy az ország életének egy-egy fontos területével.

- az országgyűlés plenáris ülésein csoportunk három tagja volt egy-egy napirend előadója, a különböző törvényjavaslatok vitájában 14 budapesti képviselő szólalt fel; egyikük két alkalommal is, ezenkívül ketten interpellációt terjesztettek elő, országos és budapesti, valamint a választókerületek életéből merített kérdések egyaránt helyet kaptak mandanivalónkban, de úgy érezzük, hogy nem minden esetben találtuk meg ezek helyes arányát, fölfigyeltünk arra is, hogy egyik-másik felszólalás hosszabbra sikerült a kelletnél, vagy hogy nem eléggé markánsan fogalmazta meg a lényegét, ezért azt a célt tűzzük magunk elé, hogy mondjunk kevesebb szóval többet, a budapesti képviselők felszólalásai legyenek tartalmukban és formájukban is méltóak ahhoz a helyhez, amelyet fővárosunk tölt be az ország életében, tervbe vettük, és ehhez a hazafias népfronttól is segítséget kértünk, hogy tovább javítsuk csoportunk tagjainak tájékoztatását, jöelöre felvértezzük magunkat az egyes törvényjavaslatok jobb megértéséhez szükséges ismeretekkel.

/ folyt. köv. /

8.30/ju

85
1020 Dui

-7-

bb 11. / mérlegben a ... 1. folyt./-ju

- a korábbi időszakhoz képest tavaly valamelyest csökkent a választókerületekben megtartott képviselői beszámolóik száma. ez részben érthető is indokolt is volt, hiszen a sajtó és a hírköz-
lő szervek útján az emberek teljes képet alkothattak arról, hogy
mi történt az országgyűlésben. ugyanakkor gyakoribbá vált, hogy
különböző kerületi rendezvényekre előadónak kérték fel a képví-
selőket. változtak a fogadóórák, a választókkal fenntartott
kapcsolatok formái és módszerei is. csoportunk mintegy husz tag-
ja hagyományosan havonta, vagy negyedévenként ugyanazon a he-
lyen hallgatja meg a hozzá fordulókat. körülbelül tizenöt buda-
pesti képviselő havonta más-más fővárosi tanácstagi választó-
kerületben áll a választók rendelkezésére. többen munkahelyük-
re hívják meg azokat, akik a népfrentbizottságnál, a tanácsnál
vagy közvetlenül náluk bejelentik, hogy beszélni szeretnének a
képviselővel. a főváros két kerületében havonta más-más képvise-
lő tart „ ügyeletet,, s ilyenkor a kerület bármelyik lakója be-
kopoghat hozzá. életképesnek bizonyult az a kezdeményezés is,
amellyel a xiv. kerületben, a 44-es számú választókerületben te-
remtettek új fórumot a képviselő és a választók találkozására.
az összejövetelelt levélváltás előzte meg, s az írásban eljutta-
tott kérdésekre, kérésekre a képviselőn kívül a városrész, vala-
mint az érintett üzem, a telefontyár vezetői válaszoltak.

- a következő hónapokban folytatni kívánjuk a budapesti
képviselők számára meghirdetett fogadóórák és klubjellegű össze-
jövetelek sorozatát. negyedévenként csoportos beszélgetéseket
tartunk, s az esztendő végéig csoportunk valamennyi tagjával szót
váltunk munkájáról. ezzel egyidejűleg azt is tervbe vettük, hogy
felújítjuk a korábbi évek egy jól bevált módszerét, lehetővé
tesszük, hogy a budapesti képviselők csoportosan meglátogassák
a főváros egy-egy intézményét, nagyobb építkezését, üzemét,
stb. ezenkívül arra is gondolunk, hogy alkalmankénti állami, tár-
sadalmi és politikai életünk különböző vezetőit hívjuk meg kö-
rünkbe, - mondotta egyebek között vida miklós. /mti/

8.38/ju

guzi

-8-

bb 12. a téli zöldség és burgonya készlet kitart az ujig -
termékértékesítési szerződés 43 000 vagon zöldségfélére

1 kf/kf-lm la

1969. február 1.

a változó szabadpiaci felhozattal szemben a központi
zöldség-gyümölcs ellátás - a forgalomba kerülő mennyiség 70-75
százaléka - stabil, zavartalan. a zöldség-gyümölcs kereskedelmi
egyesülés tagjai télire - az előző évinél valamivel kevesebbet -
18 650 vagon árut tároltak, s csupán burgonyából és almából
került a szükségesnél kevesebb raktárba. ennek ellenére a kész-
letek kitartanak az ujig és lehetővé teszik a lakosság „ó-áru,,
igényeinek a kielégítését, kivéve az almát, amelyből a hiány
igen nagy, a tavalyinál mintegy 3 000 vagonnal kevesebbet tud-
tak tárolni, s a rendelkezésre álló kisebb mennyiség gyenge
minősége miatt nehezebben tartható. budapesten várhatóan március
végéig, vidéken pedig még néhány hétig tudnak almát adni az
üzleteknek, szemben az elmúlt évvel, amikor április végéig volt
belsőleg elegendő. burgonyából - a hiányzó mennyiséget importból
szerezték be - június közepéig elegendő áll a lakosság rendel-
kezésére, mégpedig többségében a keresettebb fajtákból, a gül
babából és a rózsából.

a zöldségfélékből a vártnál kedvezőbben alakultak a téli
készletek, s így - bár a tavalyinál valamivel drágábban - mennyi-
ségben elegendő petrezselyemgyökeret, sárgarépát, zellert, kara-
lábét és céklát kapnak naponta az üzletek. fejes- és kelkáposzta
is van elegendő, tárolásuk, tarthatóságuk azonban nagyban függ
az időjárástól.

a napi ellátási feladatokkal egyidőben az egyesülés tagjai
már az 1969. évi árualapok összegyűjtésére készülnek. zöldség-
félékből eddig több mint 43 000 vagonnyira kötöttek termékérté-
kesítési szerződést a termelőkkel, tavaly 50 000 vagon árura
szerződtek, s miután a megállapodási lehetőségeket csak március
végén zárják le, a tavalyi mennyiségre, vagy még többre számí-
tanak. ezen belül kedvező tavaszi ellátást ígérnek a fővárosi
és a vidéki zöldség-gyümölcs értékesítő vállalatok szerződéseit.
salátából a tavalyinál többet, 138 vagonnal szállítanak a ter-
melők, korai fejeskáposztából is 120 vagonnal többre, 678 vagon-
ra szerződtek. kedvezőtlenebb a helyzet a burgonyánál, amelyből
tavaly ilyenkor már 25 000 vagonot kötöttek le most még csak
17 000 vagonnal tartanak, s az elmaradás főleg az őszi fajták-
ból mutatkozik. a gyümölcs értékesítési szerződéskötéseket most
kezdik majd meg a szövetkezeti vállalatok./mti/

8.30/lm

- 9 -

guzi
1030-Dun

bb 13. kísérletek az oktatási módszerek tökéletesítésére - új óvodai nevelési program - az országos pedagógiai intézet ez évi terve

1 vt/tm-lm zs

1969. február 1.

az országos pedagógiai intézet munkatársai több fontos tudományos feladat megoldását tervezik az idén. az oktatási és módszertani kérdésekkel foglalkozó tanszék befejezte a tanulók teljesítményének mérésére, értékelésére, osztályzására vonatkozó - mintegy két éves - vizsgálódás-sorozatot. az e témakörben összegyűlt anyagot az év első felében dolgozzák fel és a tapasztalatok ismeretében oktatásügyi ajánlásokat tesznek majd illetékeseknek.

az intézet kísérleteket kezdett az alsó tagozatban alkalmazott oktatási módszerek korszerűsítésére. először a legkisebbek, az általános iskolák elsőseinek tanításában bevezethető korszerűbb módszereket tanulmányozzák, de a következőkben a vizsgálódást kiterjesztik a második, harmadik és negyedik osztályra és az alsó tagozaton oktatott valamennyi tárgyra.

március végéig összeállítják az intézetben azt az utmutatót - szaknyelven: módszertani levelet - amely a különféle okokból hátrányos helyzetben levő diákokkal való foglalkozáshoz ad tanácsokat a pedagógusoknak. ujszerű lesz, hogy nemcsak a tanítási órával kapcsolatos pedagógiai feladatokat foglalja magában, hanem pedagógiai ajánlásokat is tartalmaz a napközire, a szakköri foglalkozásokra, a bentlakásos intézményekre, sőt a szülői munkaközösségek tevékenységére vonatkozólag is.

hamarosan elkészült az új óvodai nevelési program. a dokumentum - a tervek szerint - még az idén nyomdába kerül és az 1970-71-es tanévtől lép majd érvénybe. egyik jellemzője, hogy az óvodai nevelők a korábbinál lényegesen nagyobb önállóságot kapnak a nevelési feladatok megoldásában. dolgoznak a pedagógusok új továbbképzési rendszerének programján is. az elképzelések szerint a jövőben a továbbképzés komplex jellegű lesz, azaz az ideológiai, a pedagógiai, a szaktudományi és a módszertani továbbképzést összeötvözik, a képzés bázisai részint a pedagógusképző intézmények, részint a fokozatosan kiépülő továbbképzési kabinetek lesznek. az új rendszer az 1969-70-es tanévtől lép életbe. /mt1/

8.45/lm

- 10 -

gsm

bb 14. jó hír a kiskert tulajdonosoknak: több kiscsomagolású műtrágyát és növényvédőszer hoznak forgalomba

1 jf/tr-ju la

1969. február 1.

a budapesti vegyiművek idén azzal is segíti a kertészeket és a kiskert tulajdonosokat, hogy az eddignél jóval több műtrágya és növényvédőszer-félét kisebb csomagokban hoz forgalomba. így például a szemcsézett szuperfoszfátból 2.500 tonnát 5 és 10 kilogrammos egységekben bocsát rendelkezésükre, az importból származó kálisóból pedig 2.000 tonnás mennyiséget szerez ki kisebb, polietilén zsákokba. a sokáig hiánycikknek számító, talajfertőtlenítési és talajerőpótlási célokra alkalmas lindános szuperfoszfátot is 5 kilós csomagokban forgalmazza idén a vállalat. 1969-ben mintegy 500 tonnát bocsátanak a kiskert tulajdonosok rendelkezésére.

az elmúlt évben forgalomba hozott 1.040 tonna kiscsomagolású növényvédőszerrel szemben idén lényegesen nagyobb mennyiséget, 4.000 tonnát szállít a gyár az agrotröszt raktáraiba. ez, az a mennyiségel ki is elégítik az igényeket. az elmúlt években problémát okozott, hogy a klórozott szénhidrogének kivonása miatt sokáig hiányzott a raktárakból és az üzletekből a gyümölcsösökben felhasználható rovarölő szer. a hiány pótlására egy kilós és 25 kilós zsákokban összesen 420 tonnányi ditrifon permetező rovarölő szert árusítanak majd. ez a tavalyi mennyiség öt-szöröse.

a mezőgazdasági ellátó vállalat a kiskert tulajdonosok igényeinek kielégítésére külföldről is hoz be olyan készítményeket, amelyek kisebb egységekben kerülnek a vásárlókhöz. /mt1/

bb 16. magyar külkereskedelmi folyóirat szovjet különkiadása

vid/kz-ju ká la

1969. február 1.

a veszprémi vegyipari intézmények kezdeményezésére dr. pungor ernőnek, a veszprémi vegyipari egyetem tanszékvezető tanárának szerkesztésében „hungarian scientific instruments”, címmel magyar műszereket ismertető külkereskedelmi folyóiratot indítottak. legutóbbi száma orosz nyelven jelent meg a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójának tiszteletére. a külkereskedelmi folyóiratot eddig 1700 külföldi cég rendelte meg. /mt1/

8.55/ju

-11-

gsm
1002 Day

bb 17. „ motorizált,, - urh -készülékkel ellátott kéményseprők borsodban

vid/fm-ju ká la

1969. február 1.

a borsod megyei kéményseprő vállalat 160 dolgozója a megye több mint 300 községében látja el a fűtőkémények tisztítását.

a kéményseprők munkáját a vállalat az idén nagyszabású műszaki fejlesztéssel korszerűsítette. elsősorban a többszintes lakóházak kéménytisztítását tette egységesebbé. a kéményseprőket 14 rövidhullámú adó-vevő készülékkel szerelték fel, s így „ kiabálás,, nélkül tudnak egymással érintkezni a földszinten és az emeleten dolgozók.

az egymástól távoli községek megközelítésére két mikrobuszt állítottak forgalomba. ezek egy-egy községbe egyszerre 7-8 kéményseprőt szállítanak akik egy nap alatt elvégzik a munkát.

a vállalat dolgozói 60-100 méter magas gyárkéményeket is tisztítanak, - többek között a szentpéteri üveggyárban és a diósgyőri lenin kohászati művekben. a gyárkémények tisztításán dolgozókat megfelelő védőruhával és védőálarccal látják el.

tovább bővítik a „ gépi berendezést,, és a kéményseprőket tisztítás- és ugynevezett „ huzás,, mérővel szerelik fel. ezzel a tüzeléshez szükséges „ huzat,, mértékét tudják ellenőrizni. /mti/

--

bb 18. négymillió forint -fényesorompókra

vid/kz-ju ká la

1969. február 1.

korszerűsítik a vasuti átjárók sorompóit komárom megyében. elsősorban a nagyforgalmú közutakon szerelik fel a legújabb típusú fényesorompókat. az m-1-es uton a komáromi, almásfüzitői, tatabi, vértesszőlősi és a dunaalmási vasuti átjáróknál helyeznek el ilyen berendezéseket. több átjárónál a menetirány szerinti jobboldalon ugynevezett félsorompókat állítanak fel. az idén mintegy négymillió forintot költ a máv komárom megyében a félsorompók és a fényesorompók építésére. /mti/

--

9.20/ju

9.25/Lm
10.00-Dm

-12-

bb 15. hetvenöt éves a nyíregyházi kőszínház - dr. ördögh jános vb.elnökhelyettes nyilatkozata

vid fm-lm ká

1969. február 1.

február 6-án ünneplő fennállásának 75. évfordulóját a nyíregyházi móríc zsigmond színház. az intézmény háromnegyed évszázados történetéről dr. ördögh jános, a városi tanács vb. elnökhelyettese nyilatkozott az mti munkatársának:

- nyíregyháza fejlődése - 1837-ben történt várossá nyilvánítása után - minden területen meggyorsult. a század közepén a színjátszás is kibontakozott és 1877-ben a hárs vendéglő udvarán már fából készült aréna fogadta a vándor társulatokat. 1893-tavasán megalakult a színházépítő részvénytársaság, s egy évvel később, 1894. február 6-án felavatták a kőszínházat.

- önálló társulata soha sem volt a városnak. vándor- vagy alkalmi társulatok művészei töltötték egy-két hónapot nyíregyházán. a leghosszabb ideig - három évig - helta hugó társulata játszott az 1920-as évek elején. mindezek ellenére a népszínműveken kívül olyan alkotások is bemutatásra kerültek, mint „az ember tragédiája,, a „bánk bán,, a „traviata,, az országos híró művészeknek csaknem mindegyike fellépett nyíregyházán, köztük blaha lujza, rózsahegyí kálmán, csortos gyula, gózon gyula, honthy hanna.

- az épületnek gazdasági okokból évtizedeken át vegyes rendeltetése volt; színháznak és mozinak egyaránt használták. volt néhány nevezetes dátum is a színház történetében. 1919. január 5-én a színházban rendezett politikai nagygyűlésen szamuely tibor mondott beszédet. 1924. december 20-án nyíregyházán először mutatták be móríc zsigmond „sári bíró,, című művét, - az író jelenlétében. 1955-ben megkezdték - több mint tíz millió forint költséggel - a színház újjáépítését. korszerűsítették a nézőteret, bővítették a színpadot, megfelelő öltözőket, irodai helyiségeket, ruhatárat, előcsarnokokat alakítottak ki. ekkor épült meg a szabadtéri színpad is, ahol nyáron tartják az előadásokat.

/folyt.köv./

9.25/Lm

- 13 -

9.25/Lm
10.00-Dm

bb 15. /hetvenöt éves... 1. folyt./-lm

- az újjáépített színház 1960-ban nyílt meg ismét, az igazi színházi élet is ekkor kezdődött, az idény most már ősz-től tavaszig tart. a látogatók száma azóta kétszeresére emelkedett, s tavaly már meghaladta a kilencvenkétezeret. bérlettel kétezeren látogatják az előadásokat. a környező községek-ből és a tanyai településekről különautóbuszok szállítják a városba az állandó színházlátogatókat. évenként 30-35 bemutatót tartanak nyíregyházán. leggyakrabban a debreceni csokonai, az állami déryné, a miskolci nemzeti, az egri gárdonyi géza színház társulata lép fel.

a jubileumi ünnepségen a két legtöbbet szereplő, társulat - a debreceni csokonai és az állami déryné színház - legjobb művészeit nivó-díjban részesítik: ekkor adják át a megyei tanács vb 1968-69. évi és a városi tanács vb. nivó-díját./mti/

bb 19. tízezer városépítő társadalmi munkás mezőturon

Vid fm-lm ká

1969. február 1.

mezőturon jelentős anyagi erőforrás a lakosság társadalmi munkája. tavaly csaknem tízezer lakos segítette a város modernizálását, a kommunális és szociális létesítmények építését, a városépítő társadalmi munka haszna meghaladta az egymillió négyszázezer forintot. a fejlesztési programban elsők között szerepel a vízhálózat kiépítése. a lakosság, illetve a tsz-ek és vállalatok együttesen csaknem százezer forintot fordítottak erre a munkára. önkéntes brigádok tucatjai, fogatok, erőgépek, segítettek az alföld egyik legszebb sportkombinátjának a kivitelezését. elkészült a füves és a salakos labdarugópálya, a tenisz-, a kézi- és a kosárlabdapálya, felhúzták az emeletes öltöző falait.

a város 1969. évi fejlesztési programjában félmillió forint értékű társadalmi tevékenységet vettek számításba. az önkéntes munkások segítségét a sportkombinát további építésére, fásítására, parkosításra és a vízhálózat bővítésére használják fel./mti/

9.32/lm

- 14 -

9.32/lm
12.02.69

bb 20. ötezer lakás pernyesalakból

vid/kz/mné-ju ká la

1969. február 1.

ötezer kétszobás családirház felépítéséhez elegendő falazó-blokkot készít az idén a borsodi hőerőmű kazánjaiban elégett szén pernyéjéből a családirház építők számára a kazincbarcikai könnyű-beton gyár. a pernyeblokkok nagyon keresettek, mert a tapasztalatok szerint a belőlük készült lakások szárazak, és a téli hónapokban kevés tüzelővel is jól fűthetők. csehszlovák tapasztalatok felhasználásával a tavasszal új termék - gázszilikát fő-démbélés-test sorozatgyártását is megkezdi a kazincbarcikai üzem. ezt is elsősorban a családirház építetők használhatják előnyösen. /mti/

bb 21. baromfikeltetőből fémszerelvénygyár

vid/kz/mné-ju ká la

1969. február 1.

megszűnt a csornai baromfikeltető állomás. megüresedett épületében a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár rendez be üzemét. olyan, csak kis sorozatu szerelvényeket készítenek itt, amelyek gyártását eddig gyakran nem is vállalták. csornának ez az első ipari üzeme, s így a munkaerőtoborzás nem okoz gondot. csornán helyezi el egyik kitelepítendő fővárosi fémöntödéjét is a fémszerelvénygyár. e célra 1970-ig 2.000 négyzetméter alapterületű új csarnokot építenek. /mti/

bb 22. félezer hallgató az mszbt szegedi orosz nyelviskoláján

vid/fm-ju ká la

1969. február 1.

a magyar-szovjet baráti társaság helyi szervezete központi orosz nyelviskolát létesített szegeden. az iskolának mintegy félezer hallgatója van. az általában husz főnél kisebb létszámú csoportok tagjai speciális tematikájú tanfolyamokra, klubfoglalkozásokra járnak. külön tanulnak a pincérek, a kereskedők, továbbá azok, akik turistaként akarnak ellátogatni a szovjetunióba és azok az értelmiségiek is, akik különféle szakszövegek fordításához elsősorban a szakmához tartozó orosz szavakkal ismerkednek. a tanfolyamok időtartama különböző néhány héttől félévig terjed. az újszegeden most épülő biológiai kutató intézet leendő munkatársainak kérésére azonban tizenhárom hónapos kurzust is szerveztek ugyancsak speciális tematikával. /mti/

9.45/ju

-15-

9.45/ju
12.02.69

bb 24. új kollégium zalaegerszegen

vid-ju ká cz

1969. február 1.

szombaton felavatták zalaegerszeg új középiskolai leánykollégiumát, a háromszáz személyes intézmény négy ágyas szobával kulturált elhelyezést biztosít a diáklányoknak, a régi kollégium felszabaduló helyiségeit a ságvári endre gimnázium és szakiskola kapta meg, ezzel enyhülnek az iskola tantermi gondjai, az új kollégiumot már birtokukba is vették a középiskolások. /mti/

bb 25. új kórház épül nagykanizsán

vid-ju kz ju ká cz

1969. február 1.

a zala megyei tanács végrehajtó bizottsága jóváhagyta a nagykanizsai új kórház és sztk rendelőintézet építési és beruházási programját, százhetvenhat millió forintos költséggel huszonkét munkahelyes sztk rendelőintézetet és ötszázhatvan ágyas új kórházépületet emelnek, építését ez év júniusában kezdi meg a megyei állami építőipari vállalat, megnyitása pedig 1973. végére várható, mosodát, éttermet és nővérszállást is kap az új egészségügyi intézmény, a jelenlegi kórházépületeket pedig tizenhat millió forintos költséggel felújítják. /mti/

bb 23. aranylakodalma szabócsban

vid/kz-ju ká cz

1969. február 1.

két aranylakodalmat tartottak szombaton szabócs-szatmár megyében. bujon broda jános és felesége: rabatin irma, tiszalökön tomán mihály és felesége: szabad juliana ünnepelte házasságának 50. évfordulóját, a broda házaspárt 5 gyermek, 16 unoka és 2 dédunoka, a tomán házaspárt 4 gyermek, 9 unoka és egy dédunoka köszöntötte a ritka jubileum alkalmából. /mti/

11.8/ju

-16-

11.8/ju
13.00-Dny

bb 26. vágóhidat bérel a komáromi állami gazdaság

vid kz-ju ká cz

1969. február 1.

új gazdája van szombattól a komáromi városi tanács vágóhidjának: a komáromi állami gazdaság bérelte ki öt évre, a bérleti idő alatt a gazdaság több mint fél millió forintos költséggel korszerűsíti, bővíti a vágóhidat, amelyet saját hízaldájából lát el „nyersanyaggal”, a tervek szerint töltelékárut is készítenek majd és ezt - akárcsak a nyershust - a megye kiskereskedelmi üzleteiben és budapesten, az állami gazdaságok boltjaiban hozzák forgalomba. /mti/

bb 27. lenin centenárium, tanácsköztársasági évforduló, kazah kulturális napok - szélesedik az mszbt és a szovjet-magyar baráti társaság együttműködése

1 ms/hné-ju zs cz

1969. február 1.

révész géza, az mszbt alelnöke, aki a napokban moszkvában az mszbt-küldöttség vezetőjeként aláírta a szovjet és a magyar baráti társaság idei együttműködési tervét, nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- a két társaság közötti együttműködés a terv szerint az idén új színekkel gazdagodik és jelentősen bővül. a szovjetunió számos köztársaságában, megyéjében, városában és járásában például nagygyűléseken, barátsági esteken, kiállításokon és más alkalomokkal emlékeznek meg a magyar történelem kiemelkedő eseményéről, a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójáról, az mszbt ugyanakkor - más társadalmi szervekkel együtt - előkészíti a jövő évi lenin centenárium méltó megünneplését, ezt szolgálja többek között egy külön előadássorozat, továbbá több fotokiállítás és a „lenin alakja a filmművészeti alkotásokban”, című filmfesztivál is.

ezenkívül a szovjetunióban munkácsy mihály születésének 125., derkovits gyula születésének 75. évfordulójáról emlékeznek meg, nálunk pedig i.a. krilov orosz satirikus író születésének 200., krupszkaja rimszkij korszakov, és rjepin születésének 125., pavlov születésének 120., továbbá a belorussz szszk megalakulásának 50., a fasiszta uralom alóli felszabadulásának 25., tallinn felszabadulásának ugyancsak 25. évfordulója szerepel a megemlékezések sorában. /folyt. köv./

11.50/ju

ke 12.46

-17-

13.00-Dny T 100

bb 27. / lenin centenárium... 1. folyt/-ju

- a népeink és eredményeink jobb megismerésében, a baráti szálak erősítésében nagyon eredményesnek bizonyult kulturális napok ezuttal kazahsztánhoz kapcsolódnak. áprilisban kazah kulturális küldöttség, művész- és sajtócsoport érkezik hozzánk a kazah kulturális napokra, mi pedig októberben teszünk hasonló jellegű látogatást kazah barátainknál. a kulturális napok történetében első ízben nagyobb létszámú turistacsoportok kölcsönös látogatására is sor kerül.

- a küldöttségek és turistacsoportok cseréje egyébként is igen tartalmasnak, gazdagnak ígérkezik. magyar küldöttségek keressék fel gruziát, azerbajdzsánt, ukrájnt és a felszabadulásának 25. évfordulóját ünneplő tallinn városát, viszonzásképpen üzbég, ukrán, gruz és azerbajdzsán küldöttek látogatnak el magyarországra. említést érdemel, hogy a testvérmegyék, városok, üzemek között az eddiginél jóval szélesebbkörűvé fejlődik a kölcsönös látogatás.

- közös elhatározásunk alapján fokozottan munkálkodunk a magyar és a szovjet fiatalság baráti kapcsolatainak továbbfejlesztésén, és ezért hathatósan támogatjuk a kisz és a komszomol ilyen irányú tevékenységét. egyebek között szó van egy magyarországi ifjúsági találkozóról, amelynek célja az alkotó ifjúság tapasztalatcseréje és egy „magyarország-szovjetunió-ifjúsági alkotó klub” életre hívásának előkészítéséről. magyarországon lesz a szovjet és magyar fiatalok III. barátságátáborá is. a szovjetunióban amatőr-filmeket mutatnak be a magyar egyetemi fiatalok életéről és munkájáról, továbbá nemzetközi gyermekrajz-kiállítást, magyar gyermekirodalmi fesztivált és gyermekirodalmi szimpóziumot rendeznek. a szovjet rádió magyar adása a tanácsköztársaság 50. évfordulója alkalmából a magyar hallgatók részére vételkedőt rendez, mi pedig folytatjuk az immár hagyományos orosz nyelvű vételkedőket.

- sokrétű, szerteágazó kulturális együttműködésünk is. ezt tanúsítja egyebek között fotóművészeink tervezett kölcsönös kiállítása, a szovjetunió finn-ugor népei képző-, ipar- és népművészetének magyarországi kiállítása, a szovjet költészet és próza fesztiválja és sok más érdekes kulturális esemény, amelynek előkészítéséből - hagyományaikhoz hiven - társaságaink is kivesszük részüket. /mti/

12.00/ju Ae 12⁴⁵

13⁴⁵ Dm

-18-

bb 28. 13.500 elsőéves hallgatót vesznek föl a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára - tájékoztató a jelentkezőkről és a fontosabb keretszámokról

1 ft/tr-lm zs

1969. február 1.

hamarosan közzéteszi a művelődésügyi minisztérium a felsőoktatási intézményekről szóló tájékoztatót, amely részletes utmutatást ad a felsőoktatási intézményekbe történő jelentkezés módjáról és a felvételi vizsgák rendjéről, s megpályázható karokról, szakokról, a felvehető számáról, sőt - az utóbbi évek tapasztalatai alapján - a várható jelentkezés arányairól is.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozatára az 1969/70-es tanév első évfolyamaira - a korábbi évekhez hasonlóan - mintegy 13.500 fiatal vesznek fel. az intézményekbe, illetve szakokra felvehető keretszámaiban a korábbi évekhez viszonyítva lényeges változás nem lesz. a középiskolák 3. osztályos diákjainak pályaválasztási szándékairól múlt évben előzetes felméréseket végeztek. az adatokból arra lehet következtetni, hogy nagyobb arányú túljelentkezés várható a humán képzést nyújtó intézményekben, s alacsonyabb lesz a pályázók száma bizonyos felsőfoku technikumokban.

az ötvös loránd tudományegyetem bölcsész tudományi kará iránt már évek óta rendkívül nagy az érdeklődés. ezért minden bizonnyal csak azok juthatnak be a karra, akik kiváló eredményt érnek el a felvételi vizsgán. az 1969/70-es tanévre felvehető száma a magyar nyelv és irodalom- idegennyelv és irodalom szakokon összesen 70, a két idegennyelv és irodalom szakokon összesen 75 diáknak, a történelem- idegen nyelv és irodalom szakokon 35-nek, a pszichológia-matematika és más szakpárokon együttesen tíz diáknak biztosítanak helyet. az állam- és jogtudományi karon 170 fiatal kezdheti meg tanulmányait. a természettudományi karra 300 fiatalnak biztosítanak helyet.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem bölcsész tudományi karára - ahol tavaly két és félszeres volt a túljelentkezés - a felvehető száma a magyar nyelv- és irodalom- idegen nyelv és irodalom szakokon 50 hallgató, az idegen nyelv- és irodalom - idegen nyelv- és irodalom szakokon 30, a történelem- idegen nyelv- és irodalom szakokon ugyancsak 30. a szegedi józsef attila tudományegyetemen az állam- és jogtudományi karra 80 fiatal nyerhet felvételt, a pécsi állam- és jogtudományi karon a felvehető száma 70.

/folyt. köv./

12.05/lm

- 19 -

12⁴⁵ W
13⁴⁵ Dm

bb 28. / 13.500 elsőéves ...1. folyt./-Lm

a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen mint ismeretes a képzés rendszere az új igényeknek és követelményeknek megfelelően átalakult, a nappali tagozatra pályázók már nem szakra jelentkeznek - kivéve a tanári ugynevezett c szakot - hanem általában az egyetemre. az első évfolyamon egységes képzésben vesznek részt, s ennek keretében az alaptárgyakat sajátítják el. a szakosodásra az első évfolyam végén kerül sor. az egyetemre az 1969/70-es tanévre 500 hallgatót vesznek fel.

a budapesti orvostudományi egyetemen az általános orvostudományi karra 340, a fogorvostudományi karra 100, s a gyógyszerésztudományi karra 120 pályázót vesznek fel. a debreceni orvostudományi egyetemen 180, a pécsi orvostudományi egyetemen 200, a szegedi orvostudományi egyetemen az általános orvostudományi szakon 180-, a fogorvostudományi szakon 20 és a gyógyszerésztudományi karon 100 elsőéves hallgatónak biztosítanak helyet.

a budapesti műszaki egyetem építőmérnöki karára 240, a gépészmérnöki karra 420, az építészmérnöki karra 120, a vegyészmérnöki karra 150, a villamosmérnöki karra 500, a közlekedésmérnöki karra 165 a felvehető száma. a miskolci nehézipari műszaki egyetemen az 1969/70-es tanévben a bányamérnöki karon 80 a kohómérnöki karon 70, a gépészmérnöki karon 350 elsőéves hallgató kezdheti majd meg tanulmányait. a veszprémi vegyipari egyetemre - ahová az utóbbi években átlagosan kétszeres volt a túljelentkezés - az idén 150 diákot vesznek fel.

a gödöllői agrártudományi egyetem mezőgazdasági tudományi karára az idén 160 fiatal vehetnek fel. a budapesti állatorvostudományi egyetemen 80 fiatalnak biztosítanak helyet.

a művészeti főiskolákon a felvétel alapvető követelménye a művészi tehetség. ide tehát csak azokat a fiatalokat várják, akik valóban kiemelkedő képességgel rendelkeznek és akiket középiskolai tanáraik is alkalmasnak tartanak művészi pályára. a felvehető száma igen korlátozott: az iparművészeti főiskolára 45-en, a képzőművészeti főiskolára 25-en, a színház- és filmművészeti főiskolára 25-en nyerhetnek felvételt.

/folyt. köv./

12.15/Lm

- 20 -

12.15
13.00 Dm

bb 28. / 13.500 elsőéves... 2. folyt./-ju

az egri tanárképző főiskolára felvehető pályázók száma 198. a nyiregyházi tanárképző főiskolán 240, a pécsi tanárképző főiskolán 300, a szegedi tanárképző főiskolában 300 fiatalnak biztosítanak helyet. a budapesti gyógypedagógiai tanárképző főiskolára 50-en nyerhetnek felvételt.

a tanítóképző intézetekben a nemzetiségi általános iskolák részére baján német, illetve szerb-horvát, debrecenben román, budapesten szlovák nyelvű tanítók képzésére nyílik lehetőség. a pályázók a felvételi vizsgát nemzetiségük anyanyelvén, vagy magyarul tehetik le. a nemzetiségi óvodák számára sopronban német, szarvason szlovák nyelvű óvónőket is képeznek, a pályázók itt is nemzetiségük anyanyelvén, vagy magyarul vizsgázhatnak.

a felvételi vizsgákkal kapcsolatban érdemes megjegyezni, hogy miután a gimnáziumokban most érettségiző diákok magyartörténelemből, biológiából és földrajzból már a reformterv szerint fejezik be tanulmányaikat, ennek megfelelően jelentősen megváltozik a felvételi vizsga tematikája is. a matematika és a fizika-tematikája azonban az idén még nem módosul, erre - hasonló ok miatt - csak a jövő esztendőben kerül sor.

a felsőoktatási intézmények nappali tagozataira felvételüket kérhetik a középiskolák utolsó éves tanulói, illetve azok az érettségizett / képesítőzött / dolgozók, akik 35. életévüket még nem töltötték be. a felsőfoku technikumokba és felsőfoku szakiskolákba a képzés szakirányának megfelelő szakmunkás bizonyítvánnyal is lehet jelentkezni. a felvételi kérelmet az érettségi bizonyítványt kiállító középiskola igazgatójának kell benyújtani, a munkaviszonyban lévőknek kérelmükhöz a munkáltató írásos javaslatát is mellékelniük kell. ha a jelentkező a középiskolát 1967-ben vagy korábban végezte, közvetlenül a felsőoktatási intézmény dékánjához, illetve igazgatói hivatalába nyújthatja be kérelmét. a jelentkezők egy adott tanévre csak a hazai felsőoktatási intézménybe kérhetik felvételüket. egyidejűleg azonban pályázhatnak művészeti főiskolára, vagy a néphadsereg tiszti iskoláira, illetve külföldi egyetemre is. az a jelentkező, aki a lakóhelyén levő felsőoktatási intézményben is megszerezheti a választott szakképesítést, csak akkor kérheti más városban levő, hasonló képesítést nyújtó felsőoktatási intézménybe felvételét, ha kollégiumi elhelyezést nem kér.

/ folyt. köv./

12.20/ju

-21-

12.25
11.00 Dm

bb 28. / 13.500 elsőéves... 3. folyt./-ju

a felvételi kérelmeket a középiskolák március 1-15, között, a felsőoktatási intézmények május 2-ig, a tanító- és óvónőképző intézetek pedig március 25-ig fogadják el. az esti és levelező tagozatra jelentkezők május 15-ig nyújthatják be kérelmüket a megpályázott intézménybe.

a felvételi vizsgákat a nappali tagozatokon június 26. és július 20. között, az esti és levelező tagozatokon júliusban tartják, a felsőfoku mezőgazdasági technikumban december 15. és január 30. között bonyolítják le a felvételi vizsgákat. /mt1/

bb 29. halál a síneken

1 fe/lk-ju zs cz

1969. február 1.

a büki vasutállomáson mozgó személyvonatra ugrott fel zengő józsef 57 éves vízszelű, csepregi lakos. a lépcsőről visszaesett és a vonat halálra gázolta.

a tamási vasutállomáson vonatrendezés közben két kocsi közé szorult magyar istván 40 éves vonatkiszérő, keszthidegkuti lakos és a helyszínen meghalt.

a pestujhelyi vasutállomáson a lezárt sorompót megkerülve akart átmenni a síneken márkus elemér 43 éves keramikus és egy tolató-mozdony halálra gázolta.

figyelmetlenül lépett az uttestre az árpád fejedelem utja és a vidra utca kereszteződésében mihalovics elemér 60 éves nyugdíjas és egy tehergépkocsi elütötte. sérüléseibe a kórházba szállítás után belehalt.

a vii. kerületben a madách tér 15. számú ház előtt egy 1-es autóbusz - műszaki hiba miatt - felhajtott a járdára és elütötte erdei istvánné 48 éves boltvezetőt, aki súlyos sérülést szenvedett.

/ folyt. köv./

12.35/ju

-22-

12.35/ju
1408 Dny

bb 29. / halál a ... 1. folyt./-ju

kállai katalin 25 éves manöken személygépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a lenin körut és a rudas lászló utca kereszteződésében és elütötte balogh kálmán 40 éves ségedmunkást, akit a mentők súlyos sérüléssel szállítottak kórházba. a személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

a xi. kerületben a bartók béla ut és a szabolicska mihály utca kereszteződésében marosvári józsef 20 éves postakézbesítő motorkerékpárral nem adta meg az elsőbbséget a kijelölt gyalogátkelőhelyen és járművével elütötte verőci judit 16 éves iskolai tanulót, a fiatal lányt súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mt1/

bb 31. ezer hektó öt puttonyos asszu

Vid/kz-ju ká cz

1969. február 1.

a szőlészeti kutató intézet tarcali telepén befejeződött az ideai aszuborok első fejtése. a tarcali szarvas, a tolcsvai mandulás dűlőben lévő nagyüzemi táblákról az ősszel szedett betöppedt szemekből 1022 hektoliter öt puttonyos aszubort készítették. az intézet fennállása óta meg egyetlen évben sem készült ilyen nagymennyiségű és ilyen kiváló minőségű asszu, mint az idén.

a hagyományos furmint és hárslevelű aszun kívül száz hektoliternyi különlegesség, - muskotály asszu - is a pincékbe került. a kiválogatott furmint aszuszemekből muskotály borral „áztatták”, ki az íz-, illat- és zamatanyagokat, s illatos, aromás muskotályaszut nyertek.

az aszuborokat a hagyományos gönci hordókba fejtették. ebben „szellőzik”, ugyanis a legjobban a bor, s a levegővel érintkezve kedvező oxidációs folyamatok érlelik kiváló „nektárrá”, a gönci hordókat a több mint 200 éves rákóczi pince nemes penésszel vastagon bevont folyosóin „iskolázzák”, 3-4 évig. akkor lesznek palackérettek. /mt1/

12.45/ju ká

-23-

12.45/ju
1408 Dny

bb 33. időjárásjelentés

tr szb -cz

1969. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti február 1-én, szombaton délben:

enyhe, időnkint szeles idő

Szárazföldünknek a párizs, bécs, kijev vonaltól északra eső területén az enyhe, óceáni levegő egymást nagy sebességgel követő hullámainak hatására változó, sokfelé szeles, az évszakhoz képest meleg az idő. az enyhe levegő első hulláma ma hajnalban a Szovjetunió európai területén okozott kiterjedt havazásokat, az említett vonaltól délre kevesebb az eső, csendes, csapadékmentes az idő. komoly hideg, mínusz 20, helyenként mínusz 40 fokos hőmérséklettel már csak a volga vidékén és északkelet-európában van. hazánkban pénteken napközben fokozatosan csökkent a felhőzet, és az esti órákban az egész ország területe fölött derült volt az ég-bolt. számottevő csapadékot sehonnan sem jelentettek. a hőmérséklet napközben szeged-salgótarján vonaltól keletre plusz 2 - plusz 7, nyugatra plusz 7-12 fokig emelkedett. mára virradó éjszaka általában plusz 2 - mínusz 3, a nyugati és északi határvidék néhány hóval borított szélcsendes helyén, mínusz 4 - mínusz 7 fokig súlylyedt a hőmérséklet. a bakony, a pilis, a Börzsöny és a Bükk magasabb helyeiről 5-15 centiméter vastag fagyott, kérges hóréteget jelentettek. ma délelőtt a dunántul északnyugati részén változóan felhős, máshol derűs volt az ég. 11 órakor szombathely, szentgottárd térségében csak mínusz 3 - plusz 1 fok közötti hőmérsékletet mértek, máshol plusz 2 - plusz 7 fokig melegedett fel a levegő.

Budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 5,9 fok volt, 6,5 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 milliméter, gyengén emelkedik.

Várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, legfeljebb északon szórva esővel, vasárnap a déli óráktól kezdve elsősorban nyugaton és északon többfelé esővel. időnkint megélénkülő, holnap főként nyugaton megerősödő déli-délnyugati szél. az északkeleti és délnyugati megyékben reggeli párásság, helyenként köd. az enyhe idő tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában plusz 2 - mínusz 3 fok között, néhány szélvédett helyen mínusz 5 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap plusz 5 - plusz 10 fok között.

a duna vizállása budapestnél 217 centiméter. /mt1/

-24-

13.18/szb

1820
1405 Dm

bb 30. az olajkitörés sem akadályozta a januári tervteljesítést a szegedi szénhidrogén medencében

vid/kz-ju ká cz

1969. február 1.

a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalat szegedi üzemének dolgozói az algyői olaj- és földgázkitörés okozta nehézségek ellenére is teljesítették januári tervüket: az előirányzott negyvennyolcezerhatszáz helyett több mint ötvenezer tonna olajat hoztak a felszínre és továbbítottak a finomítóba. ezt a mennyiséget tovább növeli a kitört százhatvannyolcas kut „terméke”: mintegy tízezer tonna tiszta, finomított olaj, amelyet a kut körüli olajtavak és patakok szennyes masszájából nyertek. ez utóbbi rendkívüli „tervteljesítésre”, természetesen nem számítottak és nem is kívánták.

a februári termelési eredmények még biztatóbbnak ígérkeznek, hiszen újból „megcsapolják”, azt a hét kutat is, amelyek az olajkitörés miatt átmenetileg kivontak a termelésből. ugyan-csak megkönnyíti a munkát, hogy folyamatosan visszatérnek megszo-kott munkaterületeikre azok a dolgozók is, akik az olajkitörés utáni „nagyakaritással”, az olajgyűjtőgetésével, továbbításával foglalatostkodtak. ez utóbbi lényegében már be is fejeződött, jelenleg a már használhatatlan olajos sár összegyűjtését és elé-getését készítik elő. /mt1/

--

bb 32. új szálloda miskolc-tapolcán

vid/kz-ju ká cz

1969. február 1.

Szombaton átadták rendeltetésének miskolc-tapolca, 126 férőhelyes szállodáját, a lidót. 50 2- és 3 ágyas szobáját központi fűtéssel, hideg-melegvízzel, beépített gardrobszekrényekkel látták el. a három emeletes épület földszintjén a 150 férőhelyes presszó, férfi és női fodrászszalon nyílt. az új szálló vendégei a szomszédos kisvadász étteremben étkezhetnek.

a több mint 7 millió forintos költséggel épült új szálloda jelentősen enyhíti a miskolc-tapolcára látogató hazai és külföldi vendégek elhelyezési gondját. /mt1/

--

13.13/ju

-25-

13.20

b 34. február 3-17. téli ruházati vásár 30-40 százalékos kedvezményel

t kf/kf-lm ie

1969. február 1.

- a ruházati kereskedelem az idén korábban, február 3-17. között rendezi meg a hagyományos téli vásárt, amelynek során csupán az állami kereskedelem mintegy 600 millió forint értékű ruházati cikket kínál 30-40 százalékos kedvezményel - jelentette be szombaton a belkereskedelmi minisztériumban tartott sajtótájékoztatón laután ferenc főosztályvezető.

a kedvezményes vásárban a kereskedelmi vállalatok saját kockázati alapjuk - a nagykereskedelmi vállalatok nyereségük - terhére vesznek részt, ki-ki saját elhatározásától, helyzetétől, készleteitől függően. örvendetes, hogy bár a vállalatok saját joga a vásár megrendezése, a kedvezmény nyújtás, stb., az idén korrekt együttműködés alakult ki közöttük, maguk állapodtak meg a vásár időtartamában.

a minisztériumhoz érkezett vállalati információk szerint a vásárba vont cikkek mennyisége mintegy 20 százalékkal haladja meg a tavalyit, s a luxus áruk kivételével mindenféle téli ruházati cikk, köztük különösen sok konfekció és cipő került a kedvezményes árulistára. a vállalatok maguk állapítják meg, hogy mit, s milyen mértékű kedvezményel árúsítanak a következő két hétenben, ezért nemcsak országosan, hanem vállalati viszonylatban sem lesz egységes a kínálat, az ár. a tájékoztatás szerint igen bőséges a szövetek, a télikabátok, a szövetruhák, a szoknyák és a pantallók választéka, s hasonlóan sokféle csizmát, bunda- és hőcipőt, sportos lábbelit - csupán budapestben mintegy százezer párat - hoznak forgalomba olcsóbban, ugyanakkor olcsóbban vásárolható többek között szintetikus női kulit, gyapju és banlon pulóver, téli férfi-, női- és gyermek-fehérmű, sertésbőr kesztyű, sál, sapka, kendő, stb. néhány vállalat nem téli cikkeket, - például férfilinget, bőrdiszmiárut, stb., - is ajánl kedvezményel a következő két hétben.

a szövetség főosztályvezetője, gombos pái elmondotta, hogy a szövetkezeti kereskedelem, csatlakozva az államihoz, ugyan- ebben az időben tartja országosan a téli vásárt. a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek mintegy 100 nagyáruházat és ezer szaküzletét jelölték ki a kedvezményes téli ruházati cikkek árúsítására. a jelzések szerint a szövetkezeti kereskedelemben mintegy 500 millió forint értékű téli holmi kerül forgalomba, a helyi igényekhez és készletekhez igazodva 20-50 százalékkal olcsóbban./mti/

13.30/lm

-.-
-26 -

13.30/h

bb 35. a sár alatt még fagyott a talaj - métszik a gyümölcsfákat és a szőlőket

1 jf/tr-ju ie hk

1969. február 1.

a szokatlanul enyhe időt jól kihasználják a mezőgazdasági üzemekben. a gyümölcsfák metszése már országszerte megkezdődött és helyenként hozzáálltak a szőlőmetszéshez is. a gyümölcsösökben most alakították ki a fák koronáját, törkítjék az ágakat és tisztítják a fatörzseket. a melegágyakat is ebben az időszakban készítik elő: komposzt-földet, trágyát szállítanak a helyszínre és rendbe hozzák a műszaki berendezéseket.

az elmúlt napok enyhe időjárása következtében a talaj 5-6 centis felső rétege felengedett, és sártenger borítja az utakat, földeket. a kátyus talaj megakadályozza a műtrágya gépi kiszórását, ezért egyelőre csak repülőgépekről lehet fejtrágyázni a növényeket. most még az őszelel elmaradt szántási munkákat sem lehet befejezni. a mélyebb talajrétegekben ugyanis 25-30 centis vastagságban még nem engedett ki a fagy, ezért a jó terepjáró tulajdonságokkal rendelkező vontatókkal sem kezdhették meg a mélyszántást. erre jobb esetben a hónap végén vagy március elején kerülhet sor.

a mezőgazdasági üzemekben javában tart a téli gépjavítás, a gazdaságok a mezőgazdasági gépkatárszolgáltató vállalatától a decemberi leértékelés során hozzávetőleg 40 millió forint értékű pótalkatrészt vásároltak meg és ezeket most folyamatosan beépítik a gépekbe és a mezőgazdasági berendezésekbe. februárban több ezer traktor nagyjavítása fejeződik be a termelőszövetkezetekben.
/mti/

-.-

bb 36. új ösztöndíj-rendszer a szegedi egyetemeken

Vid/fm-ju ká hk

1969. február 1.

február 1-től, szombattól az országban elsőknek - kísérleti jelleggel, - új ösztöndíj-rendszert vezettek be a szegedi egyetemeken. ennek lényege az, hogy a hallgatók szociális helyzetük és tanulmányi eredményük alapján részesülnek ezután állami juttatásban, és e két tényező figyelembevételével térítik meg a kollégiumi, az étkezési és más költségeket.

/ folyt. köv. /

13.30/ju

-27-

13.30/h

bb 36. / új ösztöndíj-rendszer... 1. folyt./-ju

az egyetemistákat segítő állami támogatás összege nem csökkent, az új rendszer, társadalmilag igazságosabb teherviselést jelent, a kis jövedelmű szülők gondtalanabban taníttathatják gyermekeiket, akik jó tanulmányi eredmény esetén ezután magasabb ösztöndíjban részesülhetnek.

a hallgatóknak mintegy ötven százalékat anyagilag előnyösen érinti az intézkedés, harminc százalékuknál nem várható lényeges változás, az egyetemisták körülbelül husz százaléka a korábbinál nagyobb anyagi megterhelést jelent ezután az egyetemen való továbbtanulás, ezek családjában azonban az egy főre jutó jövedelem magas, így az új rendszer kevésbé jelenthet számukra gondot. /mt1/

--

bb 37. az európai ifjúsági és diák utazási irodák igazgatói szombathelyen

Vid/fm-ju ká hk

1969. február 1.

Szombaton megkezdték nyugat-magyarországi látogatásukat az európai ifjúsági és diák utazási irodák igazgatói, a magyar expressz ifjúsági és diák utazási iroda hazánk e szép tájának megtekintését is ajánlja a külföldi fiatalok utazási programjába, ezért mutatja be nevezetességeit a mintegy 20 utazási iroda vezetőjének.

a vendégeket szombathelyen vas megye és a város vezetői fogadták és bemutatták az ősi város nevezetességeit.

az utazási iroda-igazgatók vasárnap kőszegre és sopronba látogatnak. /mt1/

--

13.40/ju

-28-

13.40/ju

bb 38. 35 évi gyógyító munka után nyugalomba vonult dr. kövér jános inkei orvos

vid fm-lm ká

1969. február 1.

35 esztendővel ezelőtt kezdte meg hivatása gyakorlását somogy megyei inke községben dr. kövér jános körzeti orvos, azóta ebben a faluban és a hozzátartozó környékbéli pusztákon gyógyította a betegeket, most nyugalomba vonult az inkeiek orvosa, akit a község vezetői, barátai és ismerősei szeretettel búcsúztattak./mt1/

--

bb 39. tájékoztató a herendi vasuti szerencsétlenség sérültjeiről

9k-lm zs

1969. február 1.

a herenden történt vasuti szerencsétlenségről korábban kiadott jelentések óta Kovács István honvéd a veszprémi megyei kórházban sérüléseibe belehalt, a kórházakban ápoltak közül, megfelelő orvosi kezelés után, 26 könnyebben sérültet elbocsátottak, a jelenleg is kórházakban kezelték állapotában a korábban jelentettekhez képest változás nem történt, az illetékes belügyi szervek, valamint a közlekedés- és postaügyi minisztérium szakemberei vizsgálatának eddigi megállapítása szerint a balesetért Brenner Gyula váltókezelő a felelős, akit előzetes letartóztatásba helyeztek./mt1/

--

bb 40. bemutató az új komáromi járási rendelőintézetben

vid fm-lm ká

1969. február 1.

működés közben mutatták be a szakembereknek szombaton a komáromi járási rendelőintézetet, amelyet ebben az esztendőben nyitottak meg, a 17 munkahelyes, korszerű egészségügyi létesítmény építésére 9,5 millió forintot költöttek, nemcsak a város, hanem a környező községek, összesen 40 000 lakosának az ellátását javították lényegesen, eddig ugyanis részben szőnyben, részben komáromban szétszórtan működtek a szakrendelők, a jövőben a betegeknek egy-egy kivizsgálása esetén nem kell utazgatniuk a két helység között./mt1/

--

14.00/lm

- 29 -

14.00/lm

bb 41. a hajdusági termelőszövetkezetek zárszámadásainak ,, fél-
ideje,,

vid/kz/mné-ju ká hk

1969. február 1.

Szombaton 20 közös gazdaság tartotta meg hajdu-bihar me-
gyében zárszámadását, s ezzel ,, félidejéhez,, érkezett a megye
termelőszövetkezeteiben az 1968 évi gazdálkodás eredményeit össze-
gező közgyűlés-sorozat. az első féldió tapasztalatai szerint a
vidék közös gazdaságai a korábbinál is nagyobb figyelmet szentel-
nek a közös alapok, a közös vagyon erősítésének. erre utalt
többek között az, hogy jövedelem-biztonsági célokra átlagosan ép-
pen kétszer annyit tartalékolnak, mint a megelőző évben. 1967-ben
még sok zárszámadáson kellett kilépés ügyében döntenie a közgyű-
lésnek. most éppen ellentétesen új belépők felvételi kérelmét bi-
rálják el. a hajdusováti Lenin tsz-ben például 99 fővel gyar-
apodott a tagság. /mt1/

--

bb 42. megszurta sogorát - négy hónapi szabadságvesztésre
ítélték

vid/fm-ju ká hk

1969. február 1.

Kovács István kocsilakos, ittas állapotban szóváltás-
ba keveredett sogorával, Nagy Jánossal. a vita hevében Kovács
zsebkésével beleszurta sógora balkarjába és a sérülés maradandó
testi fogyatékoságot idézett elő.

az esztergomi megyei bíróság Kovács Istvánt jogerősen négy
hónapi szabadságvesztésre ítélte. az ítélethozatalnál figyelem-
be vették, hogy a 31 éves kubikos hat kisgyermeké eltartásáról
gondoskodik. /mt1/

--

14.20/ju

125

30-

bb 43. korszerűsödik a közigazgatás vas megyében - községi
tanácselnökök értekezlete szombathelyen

vid fm-lm ká

1969. február 1.

Szombaton a községi tanácsok időszerű feladatairól
tárgyaltak szombathelyen vas megye községi tanácselnökei, a
járás tanácsok vezetői és a megyei tanács osztályvezetői.
Dr. Gonda György, a megyei tanács vb. elnöke tájékoztatta a
részvevőket az idej tennivalókról.

az aprófalvas vas megye 229 községében 113 tanács mű-
ködik. az összevonások eredményeként korszerűbbé vált a köz-
igazgatás. képzett vezetők állnak a helyi közigazgatási szervek
élén, s ez érezteti hatását a társadalmi, politikai, gazdasági,
kulturális élet legkülönbözőbb területein. a hatáskör-nevelés
nagyobb tekintélyt adott a községi tanácsoknak. gyors, hathatós
intézkedéseik a lakosság egyetértésével találkoznak. csepregen
például a tanács irányításával - nagyrészt helyi erőből - 500
munkást foglalkoztató ruhagyárat létesítettek. a vas tanácsok
sikeresen koordinálják a beruházásokat, aminek eredményeként a
járás székhelyek és a nagyobb községek kommunális ellátása a
tervezettnél jóval előbb megvalósul. /mt1/

--

bb 44. halált okozott a gondatlan motoros

vid fm-lm ká

1969. február 1.

Pejkó József 19 éves edelényi lakos a múlt év szeptem-
ber 29-én este a Sajószentpéter-edelény közötti úton motorkerék-
párjával elütötte a 34-éves almási bélát. almási olyan súlyos
koponya-zúzódást szenvedett, hogy sérülésésébe belehalt.

a miskolci járásbíróság Pejkó Józsefet foglalkozás kö-
rében elkövetett, halált okozó gondatlan veszélyeztetésért
egy évi szabadságvesztésre ítélte. /mt1/

--

14.25/lm

- 31 -

14.25

bb 45. „határnyitás,, baranyában

vid j-lm kz ká

1969. február 1.

az ország legdélibb vidékén, az enyhe éghajlatu baranyában szombaton megtörtént a „határnyitás,,. a váratlanul tavasziasra fordult időjárás lehetővé tette, hogy rendkívül korán - már február első napján - munkához lássanak a mezőgazdasági gépek „szárazon és levegőben,, egyaránt. a falusi „légi kikötőből,, felszálltak azok a növényvédelmi repülőgépek, amelyeket a baranyai gazdaságok béreltek erre az évre és megkezdték az őszi vetések műtrágyázását. a napsütötte, széljárta dombháton, ahol felszáradt már a föld, megindultak a szántótraktorok, a múlt év végén a szokatlanul korán beköszöntött téli időjárás miatt ugyanis körülbelül 20 000 hold szántatlan maradt. a traktorosok most „törleszlik,, adósságukat: tavaszi vetésre készítik elő a területet. földbe került az idei első mag is. a mecsek-alján megkezdték a mák vetését, a tenkes déli lejtőjén pedig a primőrborsó magja hullik a földbe. a megye történelmi borvidékein - a pécsi és a villány-siklói lankákon - a szőlőtőkék tavaszi metszése is megkezdődött./mti/

--

bb 46. befejeződött a vadászati idény - százezer apróvad került terítékre az alföldön

vid kz-lm ká

1969. február 1.

a január végével befejeződött vadászati idény utolsó lött apróvad szállítmánya szombaton „futott be,, az alföldi megyékből, a mavad kecskeméti telepére. bács, csongrád, békés, és szolnok megye vadásztársaságai minden eddiginél többet, együttesen majdnem százezer nyulat és fácánkakast szállítottak. a hótakaró nélküli mezőkön teletű jó kondícióju vad minőségével is elégedettek. a külföldi vevőktől folyamatosan érkezik a kitűnő, mélyhűtött árura a megrendelés. svájcba, franciaországba, nszk-ba, angliába és olaszországba exportálják a fácánkakasokat és a vadnyulakat. nagyobb részét szőröstül-bőröstül továbbítják. kívánság szerint azonban darabolt vadhúst is szállítanak. ujabban egy nyugatnémet cég megrendelésére nyulgerincet és combot csomagolnak külön-külön izléses nylon tasakokba./mti/

--

14.35/Lm

-32 -

14.40

em b a r g o : 19 óráig!

bb 47. magyarországra látogat a jugoszláv miniszterelnök

gk-ju zs hk

1969. február 1.

fock jönnek, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének meghívására a közeli napokban nem hivatalos látogatásra magyarországra érkeznek mika spiljak, a jugoszláv végrehajtó tanács elnöke. /mti/

--

bb 48. szöllősy kálmán retrospektív fotókiállítása

t tf/gk-ju zs hk

1969. február 1.

több mint négy évtizede a magyar fotózás élvonalába tartozik szöllősy kálmán fotóművész, aki eddigi munkássága során pontosan 988 nemzetközi tárlaton vett részt, s most önálló - retrospektív - kiállítással szerepel a műcsarnok kamaratermében. csaknem száz képét, az elmúlt évtizedek hazai és külföldi történéseinek dokumentumait, művészi kompozíciók tucatjait helyezte el a bemutatón az anyag összeállítója, dr. ury endréné művészettörténész. szöllősy sikeres kiállítási szerepléseinek trófea-gyűjteményében 11 aranyplakett, hat ezüst érem és számos bronz érem található. tárlatát most egy hónapra át tartják nyitva a műcsarnokban. /mti/

--

bb 49. pedagógus festőművészek kiállítása

i tv/gk-ju zs hk

1969. február 1.

szombaton a xiv. kerületi hunyadi jános általános iskolában megnyitották a kerületi pedagógus képzőművészek sutdiójának kiállítását. a tárlaton 12 festőművész-rajztanár mintegy félszáz alkotását - festményeket, grafikákat, rajzokat - mutatják be. a kiállítás február 8-ig tekinthető meg, naponta 11-től 18 óráig, a pákozdi tér 12. szám alatt. /mti/

--

14.40/ju

-33-

14.40

bb 50. finálé - képzőművészeti tárlatokon

t tf/gk-ju zs hk

1969. február 1.

vasárnap - 10-től 19 óráig - utoljára tartják nyitva a műcsarnok központi termeiben látható „studio 58-68„ című kiállítását, amelyet a fiatal képzőművészek stúdiója rendezett jelenlegi, illetve korábbi tagjainak munkáiból, a december végi megnyitás óta mintegy huszezen nézték meg a tárlaton szereplő 300 festő, szobrász és grafikusművész 800 alkotását.

az ernst muzeumban az elmúlt hetekben párhuzamosan szerepelt két kiállítás, lebegyeva szovjet szobrászművész egyéni tárlata és a modern egyiptomi kerámiákból rendezett bemutató szintén utolsó napjához érkezett: vasárnap 10 és 18 óra között tekinthetik még meg az érdeklődők. /mti/

bb 51. nemzetközi katonai képzőművészeti kiállítás nyílik budapest-
ten

i vt/gk-ju zs hk

1969. február 1.

a honvédelmi minisztérium - a művelődésügyi minisztériummal és a kulturális kapcsolatok intézetével közösen - nemzetközi katonai képzőművészeti kiállítást rendez a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulója tiszteletére a műcsarnokban, a február 22-től március 23-ig tartó tárlaton bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, ndk-beli, román és szovjet alkotók katonai témájú műveit láthatják az érdeklődők - festményeket, grafikákat, kisplasztikákat, szobrokat. a tervek szerint mintegy félezer művészi alkotást mutatnak be a nagyszabású nemzetközi kiállításon /mti/

14.50/ju

14.50/h

34-

bb. 52. emelkedik a víz a felső-dunán - az al-dunáról budapestre indulnak a magyar teherhajók - a jövő héten sem kell számolni vízellátási zavarokkal

ö sb/ / hbj/j/1e/1l hk

1969 . február 1.

a duna dél-magyarországi szakaszáról visszaérkezett budapestre a jégtörőhajók első csoportja, s most már megkezdik a kavicszállító uszályok vontatását. a jövő héten a jugoszláv szakaszon bevetett magyar jégtörőhajók is visszatérnek és magukkal hozzák azt a nagy vasszerkezetű rádiótornyot is, amelynek segítségével „a jégcsata„ idején állandó üh összeköttetést tartottak a magyar és a jugoszláv vízügyi szervekkel.

az előző enyhe napok hatására az alpok hótakarójának olvadásából vízutánpótlást kapott a duna. a folyó felső szakaszán péntektől szombatig kremsnél 34, linznél 43 és bécsnél 22 centiméterrel emelkedett a duna vízszintje. budapesten szombaton 217 centiméteres vízszintet mértek, s a számítások szerint a jövő hét elején megérkezik a felső-dunáról várt kis áradás. a jég még nem tűnt el a magyar folyókról. a tiszta nagyobb részét és legtöbb mellékfolyóját jégpáncél takarja, s ha az enyhülést nem váltja fel a hideg, akkor a jövő héten már számítani lehet a jég megindulására, a zajlásra.

Végig a dunán még most sem közlekedhetnek a magyar teherhajók; még nem szállíthatnak a mahart uszályai árut a fekete-tengeri kikötőkbe a magyar tengerjáró hajóknak. a fekete-tengertől mintegy 500 kilométer es szakaszon ugyanis - váltakozva - áll a jég. turnu severinben a telelőkben tartózkodott néhány hétig 20 megrakott magyar uszály és két magyar vontató. szombaton-vasárnap elhelyezik turnu severintől északra a dunán a hajózáshoz nélkülözhetetlen bolyákat, uszójelzőket és az ugynevezett kitűzések után a magyar hajók elindulnak budapest irányába. magyarországról pedig bolgár kikötők felé irányítanak magyar hajókat. belgrádból, illetve ujvidékről vasárnap várnak mohácsra 32 megrakott uszályt és hat vontatót. gyakorlatilag tehát a duna alsó szakaszának egyes részein ismét megindult a hajózás. a felső-dunán kedvező az időjárás, a vízállási viszonyok sem túl rosszak, s így a nagy szállítási feladatokat a mahart meg tudja oldani.

1969.02.01

1 9 8

bb 50. finálé - képzőművészeti tárlatokon

t tf/gk-ju zs hk

1969. február 1.

vasárnap - 10-től 19 óráig - utoljára tartják nyitva a műcsarnok központi termeiben látható „studio 58-68„ című kiállítást, amelyet a fiatal képzőművészek stúdiója rendezett jelenlegi, illetve korábbi tagjainak munkáiból. a december végi megnyitás óta mintegy huszezren nézték meg a tárlaton szereplő 300 festő, szobrász és grafikusművész 800 alkotását.

az ernst muzeumban az elmúlt hetekben párhuzamosan szerepelt két kiállítás, lebegyeva szovjet szobrászművész egyéni tárlata és a modern egyiptomi kerámiákból rendezett bemutató szintén utolsó napjához érkezett: vasárnap 10 és 18 óra között tekinthetik még meg az érdeklődők. /mti/

--

bb 51. nemzetközi katonai képzőművészeti kiállítás nyílik budapesten

i vt/gk-ju zs hk

1969. február 1.

a honvédelmi minisztérium - a művelődésügyi minisztériummal és a kulturális kapcsolatok intézetével közösen - nemzetközi katonai képzőművészeti kiállítást rendez a magyar tanácsköztársaság 50. évfordulója tiszteletére a műcsarnokban. a február 22-től március 23-ig tartó tárlaton bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, ndk-beli, román és szovjet alkotók katonai témájú műveit láthatják az érdeklődők - festményeket, grafikákat, kisplasztikákat, szobrokat. a tervek szerint minegy félezer művészi alkotást mutatnak be a nagyszabású nemzetközi kiállításon /mti/

--

14.50/ju

14.50/h

34-

bb. 52. emelkedik a víz a felső-dunán - az al-dunáról budapestre indulnak a magyar teherhajók - a jövő héten sem kell számolni vízellátási zavarokkal

ö sb/ / hbj/j/le/1l hk

1969 . február 1.

a duna dél-magyarországi szakaszáról visszaérkezett budapestre a jégtörőhajók első csoportja, s most már megkezdik a kavicsszállító uszályok vontatását. a jövő héten a jugoszláv szakaszon bevetett magyar jégtörőhajók is visszatérnek és magukkal hozzák azt a nagy vasszerkezetű rádiótornyot is, amelynek segítségével „a jégcsata„ idején állandó ürhösszéköttestet tartottak a magyar és a jugoszláv vízügyi szervekkel.

az előző enyhe napok hatására az alpok hótakarójának olvadásából vízutánpótlást kapott a duna. a folyó felső szakaszán péntektől szombatiig kremsnél 34, linznél 43 és bécsnél 22 centiméterrel emelkedett a duna vízszintje. budapesten szombaton 217 centiméteres vízszintet mértek, s a számítások szerint a jövő hét elején megérkezik a felső-dunáról várt kis áradás. a jég még nem tűnt el a magyar folyókról. a tiszta nagyobb részét és legtöbb mellékfolyóját jégpáncél takarja, s ha az enyhülést nem váltja fel a hideg, akkor a jövő héten már számítani lehet a jég megindulására, a zajlásra.

végig a dunán még most sem közlekedhetnek a magyar teherhajók; még nem szállíthatnak a mahart uszályai árut a fekete-tengeri kikötőkbe a magyar tengerjáró hajóknak. a fekete-tengertől mintegy 500 kilométer es szakaszon ugyanis - váltakozva - áll a jég. turnu severinben a telelőkben tartózkodott néhány hétig 20 megrakott magyar uszály és két magyar vontató. szombaton-vasárnap elhelyezik turnu severintől északra a dunán a hajózáshoz nélkülözhetetlen bólyákat, uszójelzőket és az ugynevezett kitzűzések után a magyar hajók elindulnak budapest irányába. magyarországról pedig bolgár kikötők felé irányítanak magyar hajókat. belgrádból, illetve ujvidékről vasárnap várnak mohácsra 32 megrakott uszályt és hat vontatót. gyakorlatilag tehát a duna alsó szakaszának egyes részein ismét megindult a hajózás. a felső-dunán kedvező az időjárás, a vízállási viszonyok sem túl rosszak, s így a nagy szállítási feladatokat a mahart meg tudja oldani.

1969. 2. 1.

1 9 1

bb. 52. emelkedik ... folyt./ il

hajdu györgy, a vízművek igazgatója szombaton jó hírt közölt: a duna vízszintje két méter fölött van, az időjárás enyhe, mindennek nyomán megnőtt a kutak vízhozama. a talajvízszint alakulása is kedvezőbb a kutak környékén, mint egy-két héttel ezelőtt, s így minden remény megvan arra, hogy budapest vízellátásában a jövő héten nem lesz nagyobb fennakadás./mti/

--

bb. 53. tovább tart az enyhe időjárás

i tz/gk/ie/il hk

1969. február 1.

éles ellentétek alakultak ki a hét végére szárazföldünk időjárásában. a fehér-tenger és az ural között tovább tartott, sőt fokozódott is a hideg: szombaton hajnalban, de még reggel is mértek mínusz 41 fokot. ennek a hideg légtömegnek a hatása azonban moszkváig már nem ért el. ott a pénteki mínusz 25 helyett szombaton már „csak”, mínusz 21 fok volt a reggeli hőmérséklet.

hideg levegő képződött az alpok térségében is, ahol a felhőzet elvonulása után mínusz 14 fokra szállt alá a hőmérő higanyszála. egyébként innen egy hideg, ék alakú képződés indult ki, amely bécstől egészen madridig nyúlt, úgyhogy még spanyolországban is mínusz 3 fok volt szombaton a hajnali hőmérséklet. mínusz 1 és mínusz 3 fok közötti hideg levegő árasztotta el a po síkságának nagy részét, sőt csaknem egész északolaszországot is. ezzel szemben lengyelország nagy területein 0 és plusz 2, nyugat-németországban plusz 1-3, az ndk északi felében plusz 1., déli részében pedig mínusz 2 fokos hőmérsékletek alakultak ki szombat reggelre. európa időjárásának sorsát a továbbiakban főleg az a nyugati áramlás határozza meg majd, amely most is enyhe légtömegeket szállít kontinensünkre.

minthogy hazánkban pénteken feloszlott a felhőzet, így megkezdődött a fölmelegedés és délután már csak egy-két helyen nem emelkedett a hőmérséklet a 0 és plusz 3 fok közötti szint fölé, elsősorban ahol a vastag hótakaró vagy - például a balaton környékén - az olvadó jég elvonta a környező levegő hőkészletének jelentős részét. másutt azonban a 4-9 fokot is elérte a hőmérő higanyszála.

/folyt. köv./

- 36 -

16.14/11

Vas erős kisugárzás. ez szombatra virradó éjszaka az enyhe levegőtömegek jelenléte ellenére is mínusz 2 -mínusz 4 sőt például szentgotthárdon mínus 7 fokra szállította le a hőmérsékletet. délelőtt azonban mindenütt megkezdődött

ad

bb. 53./ tovább tart ... folyt./ il

a továbbiakban a megélénkült déli-délnyugati szél előreláthatólag ezeken a helyeken is elősegíti a fölmelegedést. ezért vasárnap estig felhőátvonulásokra készülhetünk fel, legfeljebb északon szórványos futó esőkre is. vasárnap déltől kezdve azonban elsősorban nyugaton és északon többfelé lesz eső. a z enyheség tovább tart. éjszaka legfeljebb plusz 2 és mínusz 3 fok közötti értékekre néhány szélvédett helyen mínusz 5 fokra hűl le a levegő, de vasárnap előreláthatólag ismét 5-10 fokra emelkedik a hőmérséklet./mti/

--

bb. 54. áruház nyílt bácsalmáson

Vid kz/il hk

1969. február 1.

Szombaton felavatták bácsalmáson a helyi fogyasztási és értékesítő szövetkezet ötmillió forintos költséggel épült nagyáruházát. valamennyi osztálya önkiszolgáló rendszerű./mti/

--

bb. 55. huszonnégy millió forint értékű mezőgazdasági gépet vásároltak egy hónap alatt békés megyében

Vid kz/mné il hk

1969. február 1.

rekord-forgalmat bonyolított le januárban az agrokör békés megyei központja: 24 millió forint értékű gépet adott el a békés megyei állami és szövetkezeti gazdaságoknak, e rövid idő alatt többek között 45 szk-4-es gabonakombájn, 52 különböző típusú erőgép talált gazdára. e forgalom rekordjellegét jól érzékelteti az az adat, mely szerint 1968-ban egész évben 160 millió forint értékű erő- és munkagépet vásároltak a telepen.

/mti/

--

- 37 -

16.40/11

ad

bb. 56. újabb adatok „a két honfoglalás” kérdéséhez - dr. László Gyula professzor előadása Kecskeméten

vid fm/il hk

1969. február 1.

a helytörténeti kutatás egyik vidéki fellegvárban, Kecskeméten tartott előadást dr. László Gyula, az Eötvös Loránd tudományegyetem régész-professzora, „a két honfoglalás”, címmel.

eddig nem publikált új adatokat közölt annak a feltételezésnek bizonyítására, hogy a honfoglalás nem egy, hanem két szakaszban történt, hogy a „fehér magyarok”, mintegy 250 évvel megelőzték Árpád „fekete magyarjait”,

az előadás lényege a következő:

a magyarok előtti nagy korszak a Kárpát-medencében az avaroké volt. e területen rengeteg - 25-30 ezer - ugynevezett Griffes-Indás sírt tártak fel. a sírokban találtak díszes öveket griffek és indák ékesítik. vannak köztük olyanok, amelyek az öv szarvasúró látható, amelybe elől is - hátul is belemar egy griff. az ábrákon - amelyek az öv viselőjének nemzetségét, rangját jelzik - állatformákban elképzelt ősök viaskodnak egymással. régi megállapítás szerint ezek avarokori leletek. felvetődik azonban a kérdés: hol vannak az avar helynevek, ha sírjaik száma sokszorosa a magyarokénak és a szlávokénak?

népünknek a világban három neve van: turk, ongor /onugor/ és magyar. az „onugor”, -ral már 670 körül találkozunk. Árpád népet viszont törököknek nevezik a bizánci források. jellemző: Árpád családtagjainak 99 százaléka török nevű volt. a 12. századbeli arab források is baskiroknak nevezik a magyarokat. Őseink a honfoglalás előtt három részre szakadtak, s a krónikák a honfoglalást is két irányból - a Volga-káma, illetve az azovi tenger vidékéről - indították - írják le.

tény az is, hogy a Volga- „könyök”, táján élt egy nép, amelynek rangjelzéséből hiányzik a griff, csak az inda van meg rajta.

/folyt. köv.

16.45/11

ll

- 38 -

bb. 56./ újabb adatok ... folyt./ 11

a szovjet tudósok megállapították; az indások a 7. század végén eltűntek a Volga-vidékről, viszont ebben az időben tűntek fel a Kárpát-medencében, az Áltáj melléki griffesekkel együtt.

Alapos feltételezés szerint őseink első csoportja a 7. században a mai Szabolcs és Hajdu megye csaknem egész területét, Békés megye középső részét, Újvidék és Pécs környékét a Velencei-tó és a Dunakanyar közötti területet, valamint gödöllő-hatvan vidékét foglalták el.

a griffes-indás temetők hét központ körül csoportosulnak, ami megfelelhet a hét törzs szálláshelyének. Árpád magyarjainak sírjait ezeken a területeken nem találjuk meg, nyilván azért, mert ott már előzőleg is magyarok laktak. az Árpád-kori temetők embertani vizsgálatai is a griffes-indás magyarok továbbélését bizonyítják./mti/

bb. 58. Lottó nyereményjegyzék

1 kf/kf/1e/11 hk

1969. február 1.

a Lottó 5. játékhétén telitalálatos szelvény nem volt. az egyes osztályokra jutó nyeremények a nyereményilleték levonása után:

a négytalálatos szelvények száma 36, nyereményük egyenként 106 340 forint, az 5 201 háromtalálatos szelvényre egyenként 368 forint jut. a 144 738 kéttalálatos szelvényre 17 forintot fizetnek./mti/

bb. 60. kereskedelmi küldöttség utazott Franciaországba

1 kf/kf/1e/11 hk

1969. február 1.

Keserü Jánosné miniszterhelyettes vezetésével Szombaton négytagú kereskedelmi küldöttség utazott Franciaországba. a magyar delegáció a francia belkereskedelem irányítási rendszerét, fejlesztését és technikáját tanulmányozza./mti/

16.50/11

ll

- 39 -

bb. 59. felujítják az ujszegedi tiszta-hídat

vid kz/mné/il hk

1969. február 1.

felujítják az ujszegedi tiszta-hídat, a nagy munka előkészületeinek első látható jeleként szombaton megszűnt a hídon a villamos-közlekedés, az illetékes szervek döntése szerint a villamosjárat felfüggesztése végleges. csuklós autóbuszok közlekednek helyette, e korszerű közlekedési eszközöktől azt várják, hogy „közelebb hozza”, ujszegedet a belvároshoz, az autóbuszok ugyanis a nap nagyobbik felében öt percenként közlekednek, szemben a villamosok átlagosan 12 perces menetidejével./mti/

--

bb. 61. budapesti közlekedési vállalat közli

il la

1969. február 1.

hogyan február 3-án 4-én, 5-én, 6-án és 7-én naponta 20.30 órától üzemzárásig vágányfelújítási munkálatok miatt, a földalatti villamosok nem közlekednek, helyettük - a földalatti vonalát követve - jelzés nélküli autóbuszokkal bonyolítják le a forgalmat./mti/

--

bb. 62. színházi bemutató szegeden

vid fm/ká/il la

1969. február 1.

a szegedi nemzeti színházban szombaton bemutatták molnár ferenc-kellér dezső - zerkovitz béla „doktor ur”, című zenés bohózatát. a darabot szász károly rendezte, a főbb szerepeket katona andrás, máthé eta, demjén gyöngyvér, décsy györgyi, varga tibor, lakky józsef, kátay endre játszotta. vezényelt benkóczy istván. a díszleteket székely lászló tervezte./mti/

--

- 40 -

17.40/11

ll

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1969. február 1.

bb. 57. a központi statisztikai hivatal jelentése a népgazdaság 1968. évi fejlődéséről

ksh/gy/hk

1969. február 1.

1968-ban a magyar népgazdaság az irányítás új rendszerére tért át. az 1968. évi gazdálkodás biztosította a termelés fejlődésének folyamatosságát, az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése sem a termelés, sem a forgalom területén nem idézett elő számottevő nehézségeket, a reform első évének tapasztalatai azt mutatják, hogy a fejlődés a legtöbb vonatkozásban jobban megfelel a tervezettnek, mint korábban.

1968-ban a nemzeti jövedelem

----- kb. 5 százalékkal meghaladta az 1967. évi színvonalat. hasonló mértékben emelkedett a lakosság fogyasztása is. a felhalmozáson belül beruházásokra kb. annyit fordítottak, mint az előző évben, a készletek növekedése valamivel nagyobb volt, mint 1967-ben. az ország nemzetközi fizetési mérlege, ezen belül a külkereskedelmi mérleg is kedvezőbben alakult a tervezettnél és az 1967. évinél.

a főbb termelő ágazatok közül

az ipar	5 százalékkal,
az építőipar	6 százalékkal,
a mezőgazdaság	1-2 százalékkal

termelt többet 1968-ban, mint egy évvel korábban.

/folyt. köv./

15.38/11

- 1 -

ll

1968-ban a foglalkoztatottak száma nagyobb arányban emelkedett, mint a korábbi években. előzetes adatok szerint a munkások és alkalmazottak száma több, mint 3 százalékkal nőtt, a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben dolgozók /tagok és alkalmazottak/ száma pedig 1968-ban - a korábbi évektől eltérően - nem csökkent. az 1968. évi munkaerőgazdálkodást általánosságban az jellemezte, hogy a munkát keresők rendszerint el tudtak helyezkedni /egyes területeken a kereslet nagyobb volt, mint a rendelkezésre álló munkaerő/, s az év folyamán a munkahely-változtatások száma csak kismértékben haladta meg az előző évékéét. az egy foglalkoztatottra jutó termelés 1968-ban a tervezettnél kisebb mértékben emelkedett. az egy munkára jutó termelés az iparban kb. 5 százalékkal nőtt.

a vállalatok gazdálkodását 1968-ban nem központi tervutasítások, hanem a népgazdasági tervről kapott központi információk, az un. közgazdasági szabályozók, valamint a piaci viszonyok figyelembe vételével maguk a gazdálkodó egységek határozták meg. a kereslet aktívabb hatást gyakorolt a termelésre, az ipar számos új termék gyártását és forgalombahozatalát kezdte meg, illetve készítette elő. elsősorban azok az ágazatok növelték termelésüket - gépgyártás, híradástechnikai ipar, fémtömegcikk ipar, műtrágyagyártás, műanyagipar, stb. - melyeknek termékei iránt a hazai, vagy külföldi piacokon növekedett a kereslet. azok az ágazatok, amelyeknek elhelyezési nehézségei voltak, vagy egyáltalán nem, vagy csak kismértékben fokozták a termelést /pl. villamosgépipar, textilipar, textilruházati ipar, stb./ . e mellett egyes esetekben előfordult - indokolatlanul - megrendelés nélküli termelés is.

1968-ban a legtöbb vállalat jövedelmező volt. a vállalati nyereség a gazdálkodás eredményei mellett az év elején kialakított árak és az állami támogatás következtében, - előzetes adatok szerint - jelentősen meghaladta a tervezettet. a szocialista ipar termelői árszínvonala az árreform során végrehajtott év eleji 8 százalékos emelkedés után az év folyamán gyakorlatilag nem változott. az emelkedés év közben nem érte el a felszálékot sem.

/folyt. köv./

15.40/gy

ll 162f

- 2 -

az év folyamán a beruházási javak iránt fokozódott a kereslet. a vállalatok beruházási kezdeményezése aktív volt. ennek maradéktalan kielégítését akadályozta az elégtelen építőipari és építőanyagipari kapacitás, valamint az előző évinél alacsonyabb gépiport. az 1968. évi beruházások volumene kb. elérte a kiemelkedően magas 1967. évi színvonalat. /1967-ben a beruházások 1966-hoz képest 22 százalékkal nőttek./ 1968-ban az építési beruházások aránya valamivel nagyobb, a gépberuházásoké pedig kisebb volt, mint az előző évben.

a vállalatok készletgazdálkodása számottevően nem változott. az anyagkészletek általában nem csökkentek, hanem kisebb-nagyobb mértékben növekedtek. a késztermék-készletek emelkedése azt mutatja, hogy a termelés nem minden esetben az értékesítés lehetőségéből kiindulva fokozódott.

a lakosság pénzbevétele a főbb bevételi forrásokból a termelés növekedésénél és a tervezettnél nagyobb mértékben, több mint 8 százalékkal emelkedett. ez a növekedés a munkások és alkalmazottak számának, kisebb mértékben átlagkeresetének emelkedéséből, továbbá a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos paraszti bevételek /tsz.tagok munkaegységreszesedése, felvásárlás, stb./ számottevő növekedéséből adódott.

a megnövekedett lakossági vásárlóerő tulnyomó részét áruvásárlásra fordították. a kiskereskedelem 7 százalékkal több árut értékesített 1968-ban, mint az előző évben /ezen belül az élelmiszer- és iparcikk-eladás kb. azonos mértékben emelkedett/. szolgáltatásokra mintegy 9 százalékkal költött többet a lakosság, mint 1967-ben. a bevételek egy része - 4,4 milliárd forint - a takarékbetét állományt 29,2 milliárd forintra növelte.

a kiskereskedelmi árak színvonala az év egészét tekintve lényegében megegyezett a tavalyival, a szolgáltatásoké mintegy 4 százalékkal magasabb volt az előző évinél.

/folyt. köv./

15.50/1l

ll 162f

- 3 -

bb. 57. / a központi.... 3. folyt./ gy

a fogyasztói árindex - amely a kiskereskedelem, a szolgáltatások, a fűtés, világítás, stb. árváltozásait együttesen tartalmazza - előzetes adatok szerint a munkás-alkalmazotti népességnél az előző évi szinten maradt, a parasztságnál valamelyest /kb. 1 százalékkal/ csökkent. / a magasabb jövedelmű munkás-alkalmazotti kategóriák fogyasztói árindexe kissé emelkedett./

a társadalmi és gazdasági élet főbb területeinek fejlődését 1968-ban a következők jellemezték:

i p a r

1968-ban a szocialista ipar 5 százalékkal termelt többet, mint egy évvel korábban. ezen belül az állami ipar termelése 5,1 százalékkal, a szövetkezeti iparé 3,5 százalékkal nőtt. a gazdaságpolitikai céloknak megfelelően vidéken a növekedés nagyobb volt, mint budapesten. az ipar főbb ágazatai közül elsősorban a vegyipar, a gépipar, és a kohászat fokozta termelését.

1968-ban a szocialista iparban átlagosan 1,693.100 fő dolgozott, 60 500 fővel, 3,8 százalékkal több, mint egy évvel azelőtt. tavalyhoz képest a munkások száma 38,200 fővel, 3,1 százalékkal, a többi állománycsoportba tartozóké 22 300 fővel, 5,9 százalékkal emelkedett. a növekedésben a nem ipari vidékeken foglalkoztatás-politikai megfontolások is közrejátszottak. budapesten az ipari létszám 1967-hez képest nem változott, a vidéki iparban több, mint 6 százalékkal nőtt.

az egy foglalkoztatottra jutó ipari termelés a szocialista iparban - nem kielégítő mértékben - 1,1 százalékkal, az állami iparban 1,5 százalékkal haladta meg az egy évvel azelőtti szintet. a termelés-növekedésnek csak kisebb hányada /a szocialista iparban egynegyede, az állami iparban egyharmada/ származott az egy főre jutó termelés növekedéséből. /budapesten ez az arány 100 százalékot tett ki./

az iparban és az építőiparban megkezdődött a fokozatos átterés a 44 órás munkahétre. 1968. január 1. és szeptember 30. között a szocialista iparban dolgozók 40 százalékanak, - több mint 600 000 dolgozónak - csökkentették a heti munkaidejét.

/folyt. köv./
15.55/gy

16.28

- 4 -

bb. 57. / a központi.... 4. folyt./ gy

végeredményben az iparban 1968-ban ugyanannyi órát teljesítettek, mint egy évvel korábban. ennek folytán 1968-ban az egy órára jutó termelés a szocialista iparban 5 százalékkal meghaladta az előző évit, és a termelés-növekedés teljes egészében az egy órára jutó termelés emelkedéséből adódott.

1968-ban az iparban kifizetett összes munkabér

a termelés növekedésénél valamivel nagyobb mértékben, 5,9 százalékkal, az átlagkereset 2,4 százalékkal nőtt 1967-hez képest.

sz átlagkeresetek emelkedése az első három negyedévben kisebb volt, a negyedik negyedévben pedig már megközelítette az évi átlagban megszabott 4 százalékos maximumot.

az ipar anyagellátása az év eleji jelentős /az egy évvel

azelőttinél 15 százalékkal nagyobb/ anyagkészletek, a hazai anyagtermelés és az anyagimport növekedésének eredményeként általában kielégítő volt. az anyagimport - folyó devizaárak alapján számítva - 10 százalékkal nőtt az előző évhez képest.

a szocialista ipar főbb ágazatainak termelése 1968-ban a következőképpen alakult:

a bányászat

termelése - elsősorban a kőolajtermelés második félévi fokozódása következtében - 3,4 százalékkal haladta meg az előző évi szintet. a széntermelés lényegében nem változott, kőolajból 7 százalékkal, földgázból 31 százalékkal termeltek többet, mint 1967-ben. az energiaellátás biztosítása érdekében múlt évhez képest nőtt az energiahordozók importja.

a villamosenergia-termelés

1967-hez képest 5 százalékkal emelkedett. /a villamosenergia-import, amely a rendelkezésre álló villamosenergiamennyiség kb. 17 százalékat tette ki, 18 százalékkal volt több, mint egy évvel korábban./

/folyt. köv./
16.00/il

- 5 -

be 17.8

bb. 57. / a központi.... 5. folyt./ gy

1968-ban a vaskohászat

----- termelése 5 százalékkal nőtt, a vaskohászati vállalatok 1968-ban elsősorban a hazai piac számára fokozták értékesítésüket, a vaskohászati termékek exportja mult évhez képest számottevően csökkent. az év folyamán egyes kohászati termékek készlete magas volt.

a gépipar

----- termelése 1968-ban 8 százalékkal haladta meg az egy évvel azelőtti szintet.

a gépipari ágazatok közül

a híradástechnikai ipar	14 százalékkal,
a fémtömegcikk ipar	11 százalékkal,
a gépek és gépi berendezések gyártása	10 százalékkal,
a műszeripar	8 százalékkal,
a villamosgépipar	3 százalékkal,
a közlekedési eszközök gyártó ipar	1 százalékkal

termelt többet, mint egy évvel azelőtt. gépekből, híradástechnikai termékekből, műszerekből többet, közlekedési eszközökből, villamosipari gépekből, fémtömegcikkekből kevesebbet exportáltak, mint tavaly.

az ipari ágazatok közül legnagyobb mértékben 1968-ban is a vegyipar

----- termelése nőtt: 10 százalékkal. a műtrágya-termelés /hatóanyagban/ 19 százalékkal, a műanyagoké 19 százalékkal, a vegyi szálaké 9 százalékkal volt több, mint egy évvel azelőtt. a kőolaj-származékok termelése 15 százalékkal, a gyógyszeriparé 7 százalékkal haladta meg az 1967. évi szintet, a gumiiparé 1 százalékkal csökkent.

mérsékelten - a szükségletekhez képest nem kielégítő mértékben - / 3 százalékkal / nőtt 1968-ban a fontosabb építőanyagok termelése. /1967-ben a növekedés 11 százalék volt./

a könnyűipar,

----- amely 1967-ben 11 százalékkal növelte termelését, 1968-ban 2 százalékkal termelt többet az előző évinél.

/folyt. köv./

16.15/11

- 6 -

17.12

bb. 57. / a központi.... 6. folyt./ gy

1968-ban a legnagyobb könnyűipari ágazat a textilipar termelése 1 százalékkal csökkent 1967-hez viszonyítva. a textilruházati ipar közel 3 százalékkal termelt kevesebbet, mint az előző évben. a bőr-, szőrme- és cipőipar 2 százalékkal növelte termelését. a nagykereskedelem kevesebb ruházati terméket vásárolt az ipartól, mint egy évvel korábban. közvetlenül a kiskereskedelem részére az ipar jelentősen növelte értékesítését, de ennek volumene az összes értékesítésen belül nem nagy. a könnyűipari export 1968-ban - folyó áron - 10 százalékkal volt több, mint 1967-ben. elsősorban a felsőruházati cikkek, valamint a butorok exportja fokozódott.

építőipar - beruházások

1968-ban az építőipari termelés - az előzetes számítások szerint - kb 6 százalékkal haladta meg az előző évi szintet. az állami építőipari vállalatokhoz benyújtott építési igények a kivitelezési lehetőségeket kb 20 százalékkal meghaladták.

az állami építőipari vállalatok 1968-ban 12 000, az építőipari szövetkezetek pedig közel 3 000 fővel több munkást foglalkoztattak, mint a megelőző évben. az egy főre jutó termelés 1968-ban nem emelkedett, az egy órára jutó termelés valamelyest meghaladta az előző évi szintet.

az építőipar erdői 1968-ban az előző évinél jobban koncentráltak. 1968. december 31-én - az előző év utolsó napjához viszonyítva - 1 000 darabbal kevesebb építmény kivitelezése volt folyamatban, csökkent a kezdődő új beruházások száma is.

az új áron elszámolt építőipari munkák árszintje 1967-hez képest - az árreform során tervezett 10-12 százalékkal szemben - mintegy 16-17 százalékkal emelkedett.

/folyt. köv./

16.20/gy

- 7 -

17.12

bb. 57. / a központi.... 7. folyt./ gy

az 1968. évi beruházások jelentős része a korábbi években megkezdett beruházások folytatásából, ill. befejezéséből állt. 1968. évben számos beruházás fejeződött be. üzembe helyezték a dunamenti hőerőmű 150 mw teljesítményű 5. sz. gépegységét, elkészült a győr-országhatár közötti 220 kw-os villamosenergia távvezeték. - a tiszai vegyi kombinát nitrogénműtrágya gyára 210 000 tonna, a budapesti vegyiművek szuperfoszfát üzeme 40 000 tonna kapacitással bővült. a gázprogram keretében elkészült a szank-kecskemét, békéscsaba-gyula, a hőmezővásárhely-kardoskut és a szeged-algyő közötti gáztávvezeték. a kohászati beruházások közül a legjelentősebb a csepel vas- és fémművek cső- és rudhúzóüzemének üzembehelyezése volt.

a papíripar a 32 000 tonna kapacitású dunaujvárosi írónyomó papírgyárral bővült. a könnyűiparban többek között bővítették a magyar selyemipar vállalat szentgotthárdi gyárát, a szombathelyi pamutipari vállalatot, a pécsi bőrgyárát.

sütőüzemek épültek szerencsén, tabon és vasváron; abc áruházak budapesten, nyíregyházán és székesfehérvárott. felépült az új karcagi és a síófoki kórház, bővült a kecskeméti és a nyíregyházi kórház.

az év folyamán számos bölcsődét, óvodát, általános- és középiskolát helyeztek üzembe, ezenkívül egerben, hőmezővásárhelyen, nyíregyházán és szegeden új diákkollégiumok épültek.

a közlekedés fejlesztését szolgálta a budapest-cegléd közötti vasútvonal villamosítása, valamint az m 7-es autópálya martonvásár-székesfehérvár közötti szakaszának megnyitása. az év folyamán készült el a magyar-román mikroullámlánc emőd-debrecen közötti szakasza.

1968-ban - előzetes, részben becsült adatok szerint - több mint 65 000 lakást építettek, többet az 1967. évinél. ezen belül az állami építőipari vállalatok 24 000 lakást adtak át a megrendelőnek, 1 900-zal, 8 százalékkal többet, mint az előző évben.

/folyt. köv./

16.30/11

el 1712

- 8 -

bb. 57. / a központi... 8. folyt./ gy

üzembe helyeztek balatonfüreden és szombathelyen egy-egy szállót és átadtak három touring-hotelt.

mezőgazdaság - élelmiszeripar

1968-ban a mezőgazdasági bruttó termelés - az előzetes számítások szerint - kismértékben /1-2 százalékkal/ meghaladta az 1967. évi szintet. a termelés anyagrafordításai ennél valamivel jobban emelkedtek. a növénytermelés lényegében ugyanakkor, az állattenyésztés volumene kb. 4-5 százalékkal nagyobb volt, mint az előző évben. folytatódott a mezőgazdasági termelőszövetkezetek kiegészítő tevékenységének fejlődése és szerepe a termelésben, valamint a lakosság igényeinek kielégítésében egyre nagyobb lett.

a mezőgazdasági bruttó termelés 1960 óta - 1965. év kivételével - minden évben nőtt, vagyis csaknem teljesen kiküszöbölődött a korábbi időszakokra jellemző nagymértékű ingadozás. az 1966-1968. évek átlagában a mezőgazdaság termelése mintegy 13 százalékkal volt nagyobb, mint az előző öt évben átlagosan.

1968-ban a növénytermelésen belül a zöldség, a gyümölcs, valamint a szénafélék hozamai csökkentek, a gabonafélék, a kukorica és a szőlő termésmennyisége meghaladta az előző évet. az állattenyésztésen belül elsősorban a sertés és a baromfi tenyésztés termelése növekedett.

az 1967. évi őszi csapadékhiány és a hónapokig tartó tavaszi szárazság ellenére a kalászosok és néhány más növény 1968. évi terméseredményei a vártnál lényegesen jobbak voltak. ebben az 1967. évinél csaknem 20 százalékkal több műtrágyának, egyéb agrotechnikai intézkedéseknek, továbbá az öntözött területek bővülésének is szerepe volt.

/folyt. köv./

16.38/11

- 9 -

el 1737

bb. 57. / a központi.... 9. folyt./ gy

a buza termésátlaga kt. holdanként 14,5 q volt / egy hektárra számítva 25,2 q/, alig valamivel kisebb az 1967. évi eddigi legmagasabb termésátlagnál. a kukorica termésátlaga 17,2 q volt holdanként /hektáronként 29,9 q/. ennél nagyobb termésátlag és termésmennyiség csak a rekordtermésű 1966. évben volt. - jó volt a cukorrépa - termés is. burgonyából - az előző éveknél kisebb területen a tavalyival lényegében azonos termésátlag mellett - kevesebb termett, mint 1967-ben.

1968-ban az időjárást legjobban a szálastakarmányok szenvedték meg. zöltségből is kevesebb termett mint 1967-ben, ennek folytán a nyári hónapokban a zöltségárak jóval magasabbak voltak, mint az előző évben.

1968-ban a szőlőtermés nagyobb volt az előző évinél. ez nagyrészt annak volt az eredménye, hogy az 1961-1965. években telepített szőlők jelentős része az év folyamán már termést adott. / a termőterület majdnem 11 000 kt. holddal nagyobb volt, mint egy évvel korábban. / - gyümölcsstermésünk mintegy 10-15 százalékkal kisebb volt az előző évi rekordtermésnél.

az állattenyésztés fejlődésének előmozdítására több ár-és tenyésztéspolitikai intézkedést hoztak. 1968-ban a vágósertés felvásárlási ára átlagosan 9 százalékkal, a vágómarháé 7 százalékkal, a tejé 9 százalékkal emelkedett. az intézkedések egy része már 1968-ban is éreztette hatását, más részük a következő években fogja a termelési kedvet javítani.

az 1968. év végén - az előzetes adatok szerint - a szarvasmarha-állomány az egy évvel korábbihoz képest 32 000 darabbal csökkent és 2 017 000 darabot tett ki. a tehénállomány 1967. december 31-i 785 000 darabról kb. 751 000 darabra csökkent. 1968. végén a sertésállomány /5 800 000 darab/ az egy évvel azelőtti magas állománynál mintegy 840 000 darabbal kisebb volt.

/folyt. köv./

16.55/1L

ll 17.3.2

- 10 -

bb. 57. / a központi.... 10. folyt./ gy

a mezőgazdaság áruértékesítése 1968-ban tovább növekedett: a felvásárlás volumene mintegy 5 százalékkal meghaladta az előző évit. a növekvő értékesítés javította az ellátást, elősegítette az exportot és mód nyílt néhány területen készletek készítésére is.

kenyér gabonából az elő évinél 2 százalékkal több, az ellátást biztosító mennyiség került az állami raktárakba. abrak-takarmányokból lehetővé vált az állattartók részére történő piaci eladás is. az 1967. évinél kisebb termés folytán csökkent a zöltség- és a gyümölcsértékesítés, valamint a tartósítás. a bor felvásárlás 27 százalékkal nőtt.

a vágóállatok és állati termékek felvásárlása az előző két évi kismértékű növekedés után 1968-ban 13 százalékkal nőtt. vágósertésből 29 százalékkal, vágómarhából 10 százalékkal, baromfiból 9 százalékkal vásároltak fel többet, mint 1967-ben. a tojás-felvásárlás 14 százalékkal csökkent, ebben annak volt szerepe, hogy a kiskereskedelem a múlt évinél nagyobb mennyiséget szerzett be közvetlenül a termelőktől, valamint, hogy a termelők piaci tojáseladása jelentősen növekedett.

a felvásárlási árszínvonal az 1968. évre előirányzottnál kissé magasabb volt, a zöltség- és gyümölcsárak emelkedése miatt.

az élelmiszeripar termelése 1968-ban 4 százalékkal volt nagyobb, mint 1967-ben.

k ö z l e k e d é s

1968-ban megszűnt a közúti közlekedési vállalatok szállítási monopoliuma. ez abban jutott kifejezésre, hogy jelentősen bővült a nem közlekedési vállalatok és a termelőszövetkezetek tehergépkocsi-parkja és áruszállítása, a közlekedési vállalatok viszont valamivel kevesebb árut szállítottak, mint 1967-ben.

összességben az áruszállítás 1968-ban zavartalanabb, kiegyensúlyozottabb volt, mint az előző években.

/folyt. köv./
17.00/1L

ll 18.2

- 11 -

bb. 57. / a központi... 11. folyt./ gy

a vasuti szállítás további korszerűsítésének eredményeként a villamos- és dieselvontatás aránya az 1967. évi 50 százalékról 1968-ban 61 százalékra emelkedett.

a távolsági személyszállítás 1968-ban mérsékelten nőtt. a korábbi éveknek megfelelően az autóbuszokon utazók száma emelkedett nagyobb mértékben. a helyi személyszállításon belül is az autóbuszok utasforgalma emelkedett. budapesti 1968-ban valamivel kevesebb villamosbérletet és 11 százalékkal több kombinált bérletet adtak el, mint 1967-ben.

a személyszállításban egyre nagyobb szerepet töltenek be a személygépkocsik. 1968-ban a személyautók száma 12 százalékkal nőtt és állományuk az év végén 162 500 darab volt. teljesítményük az összes személyszállítási teljesítménynek több, mint 15 százalékát tette ki.

külkereskedelmi forgalom

1968. év egyik jelentős eredménye volt, hogy a külkereskedelmi forgalom egyenlege a tervezettnél és az előző évinél is kedvezőbb volt.

1968-ban a behozatal mérsékelten, 2 százalékkal nőtt. ebben szerepe volt annak is, hogy 1967-ben - a gazdasági reform bevezetésének zavartalansága érdekében - 13 százalékkal növeltük az importot. az 1968. évi behozatalon belül a szocialista országokból többet, a nem szocialista országokból kevesebbet hoztunk be, mint 1967-ben. a termeléshez szükséges anyagok és az energiahordozók behozatala jelentősen /9 százalékkal/ meghaladta az előző évit, a gépiport viszont 14 százalékkal csökkent. az élelmiszer-import kisebb volt, mint egy évvel korábban. a lakosság iparcikk-ellátásának javítását szolgálta a fogyasztási cikkek behozatalának 3 százalékos növekedése.

a kivitel
----- 1968-ban 5 százalékkal haladta meg az 1967. évi szintet. az importhoz hasonlóan az export is a szocialista országok viszonylatában emelkedett. a nem szocialista országokba a tervezettnél és az előző évinél valamivel kevesebbet exportáltunk.
/folyt. köv./
17.05/11

- 12 -

el 18

bb. 57. / a központi... 12. folyt./ gy

az egyes árucsoportok közül legnagyobb mértékben a gépek és berendezések, valamint a fogyasztási cikkek kivitele nőtt /15, ill. 9 százalékkal/. e termékek legfőbb piacát a szocialista országok jelentik. mezőgazdasági és élelmiszeripari cikkekből, amelyek a nem szocialista viszonylatu export kb 40 százalékát adják, 3 százalékkal csökkent a kivitel.

1968-ban külkereskedelmi forgalmunknak 70 százalékát a szocialista országokkal, 37 százalékát a szovjetunióval bonyolítottuk le.

a lakosság anyagi életkörülményei

a lakosság pénzbevételeinek jelentős emelkedése és a fogyasztói árak kismértékű változása a reálbérek és reáljövedelmek emelkedéséhez vezetett. miután a munkabér-kifizetések nagyjából a létszámnövekedés miatt nőttek, a munkások és alkalmazottak reáljövedelmének emelkedése /5-6 százalék/ meghaladta a reálbérek növekedésének mértékét /kb. 2 - 2,5 százalék/. a parasztság reáljövedelme nagyobb mértékben emelkedett, mint a munkásoké és alkalmazottaké.

a kiskereskedelmi forgalom 1968-ban - fogyasztói folyó árakon számítva - kerekén 112 milliárd forint volt, 7 milliárd forinttal, 7 százalékkal több, mint az előző évben.

az élelmiszer-eladás növekedésén belül főleg a bolti élelmiszerek forgalma /9 százalékkal/ emelkedett. a vendéglátás - folyó árakon számítva - 2 százalékkal bonyolított le nagyobb forgalmat, mint 1967-ben. mivel az árszínvonal kb. ugyanilyen mértékben emelkedett, a vendéglátás forgalmának volumene az előző évhez képest 1968-ban nem változott.

ruházati cikkekből - folyó árakon számítva - 6 százalékkal nőtt a forgalom. a vegyes iparcikkek forgalmának növekedése / 7 százalék/ kisebb volt, mint az előző években.

/folyt. köv./

17.14/11

- 13 -

el 18

bb. 57. / a központi.... 13. folyt./ gy

1968. januárjában az ujonnan megállapított kiskereskedelmi árák átlagosan alacsonyabbak voltak a korábinál. januártól decemberig az árák emelkedtek, és decemberben 0,5 százalékkal meghaladták az 1967. decemberi színvonalat. az év eleji árcsökkenések és az évközi áremelkedések együttesen azt eredményezték, hogy 1968. egészében a kiskereskedelmi árák átlagosan valamelyest alacsonyabbak voltak az 1967. évinél. Lényegében azonos szinten azonban viszonylag jelentős árváltozások - áremelkedések és árcsökkenések - egyenlegeként alakult ki:

- a burgonya, a zöldség- és a főzelékfélék az év egészét tekintve kb. 17 százalékkal drágábbak voltak, mint 1967-ben.

- egyes árucsoportoknál az év folyamán jelentős áremelkedés következett be. pl. a cipők árai 9-11 százalékkal, a fiú öltönyöké 8 százalékkal, a pulóvereké és kardigánoké 10-12 százalékkal, egyes férfi kabátoké 14-19 százalékkal emelkedtek. a kárpitított butorok árai 5-6 százalékkal nőttek az év folyamán.

- néhány fontos - egész évben vásárolt - élelmiszer, háztartási cikk, továbbá különböző tartós fogyasztási cikkek ára 1968-ban alacsonyabb volt az előző évinél. pl. 1968. decemberében a vaj ára 24 százalékkal, a sajtoké 14 százalékkal, a cukoré 8 százalékkal, a kakaóé 38 százalékkal, a táskarádióé 23 százalékkal, a televízióé 10 százalékkal, a villamos hűtőszekrényeké 23 százalékkal a szintetikus mosó- és mosogatószerké 25 százalékkal, a pipereszappanoké 12 százalékkal volt alacsonyabb, mint 1967. decemberében.

1968. folyamán nőtt a tartós fogyasztási cikkek állománya. a személygépkocsi-állomány növekedése mellett a televízió-előfizetők száma 229 000-rel emelkedett. 1968. év végén 1 000 lakosra 15,8 személygépkocsi és 137 televízió-előfizető jutott.

1968-ban a magyar állampolgárok kb. 930 000 esetben utaztak külföldre. az utazások száma az előző évihez képest 7 százalékkal csökkent. /külföldiek az 1967. évihez hasonlóan kb. 2 400 000 esetben keresték fel hazánkat./

/folyt. köv./

17.30/-11

- 14 -

se 19-2

bb. 57. / a központi.... 14. folyt./ gy

népmozgalom - egészségügy - oktatás

az ország lakossága 1968. végén 10 275 000 fő volt, 39 000 fővel több, mint egy évvel korábban. a természetes szaporodás arányszáma, amely az 1960-as évek elején rendkívül alacsony volt /1962-1965 átlagában 2,7 ezrelék/, 1966-ban és 1967-ben emelkedett és elérte a 3,9 ezreléket. 1968-ban a természetes szaporodás az előző évihez hasonló mértékű volt.

a születések száma az 1962-1965. évi 13 ezrelékről 1968-ban 15 ezrelékre emelkedett. a születések számának növekedésében a gyermekgondozási segély bevezetésének feltehetően jelentős szerepe volt. a gyermekgondozási segélyt az igényjogosult nők több mint kétharmada veszi igénybe. előzetes becslések szerint 1968. végéig mintegy 105 000 szülő nő kérte a segély folyósítását.

az 1 000 lakosra jutó halálozások száma a hatvanas években 9,6 és 10,8 között ingadozott, 1968-ban pedig 11,2-re emelkedett. a halálozási arány emelkedésében szerepe van a népesség fokozódó elöregedésének is. 1968 elején a 60 évesek és idősebbek aránya már 16,4 százalék volt az össznépelességen belül.

az öregek számának emelkedésével együtt nőtt a nyugdíjasok száma is: 1968. végén a nyugdíjasok száma elérte az 1 300 000 főt, az 1968. év folyamán kifizetett nyugdíjak összege pedig meghaladta a 10 milliárd forintot.

1968-ban 1 128 orvos szerzett diplomát. az orvosok száma 1968. év végén megközelítette a 22 000-et. tízezer lakosra 4 százalékkal több orvos jutott, mint az előző év végén. javult a körzeti orvosi ellátottság: az egy körzeti orvosra jutó lakosok száma 1968-ban 2 százalékkal csökkent.

az 1968. első negyedében lezajlott nagyméretű influenza járvány több mint másfél millió megbetegedést okozott. a táppénzesek aránya 1968-ban /4,9 százalék/ az előző évivel azonos szinten volt.

/folyt. köv./

17.40/11

- 15 -

se 19-2

bb. 57. / a központi.... 15. folyt./ gy

az 1968/69-es tanévben a lakosság ötödrésze - csaknem 2 millió fő - folytat rendszeres iskolai tanulmányokat.

az általános iskolákban

----- 1 255 000 gyermek tanul, a tanulók száma a tanköteles népesség számának alakulását követve évről-évre fokozatosan csökken. a felsőtagozatos tanulók 94 százaléka szakrendszerű oktatásban részesül / az egyes tárgyakat szaktanárok oktatják/.

az általános iskolai tanulók 16 százaléka, csaknem 200 000 gyermek részesül napköziotthoni ellátásban, bár számuk és arányuk évről-évre emelkedik, a lehetőségek elmaradnak az igényektől.

az általános iskola 8. évfolyamát a megfelelő korú népesség több mint 90 százaléka, 182 000 tanuló fejezte be, mintegy 20 000-rel több, mint az előző tanévben. a végzők továbbtanulási aránya az előző évekhez képest alig változott.

Szaktanulmányok

----- az érettségizett tanulókkal együtt - több mint 210 000 fiatal, a 14-17 éves korúak 29 százaléka részesül, minden 7. tanuló emeltszintű oktatásban vesz részt. /ez az oktatási forma a középfokú képzés szerves része, az itt végzettek a középiskola 3. évfolyamában tanulhatnak tovább./

az 1968/69. tanévben 228 200 fő, a 14-17 éves korúak egyharmada jár a középiskolák nappali tagozatára. /arányuk 1960-ban alig haladta meg ugyanezen korosztály negyed részét./ a tanulók közel 60 százaléka leány. 1968-ban tovább nőtt a szakközépiskolákban és csökkent a gimnáziumokban tanuló aránya. 1961-ben a tanulók 70 százaléka, 1968-ban 55 százaléka iratkozott be a gimnáziumok első osztályába.

1968-ban a nappali tagozatokon mintegy 50 000 fiatal érettségizett, 25 000-rel több, mint 1960-ban. a középiskolát végzettek kb. kétharmada felsőfokú továbbtanulásra jelentkezett. ezek közül az első évfolyamokra 14 200 hallgatót vettek fel.

/folyt. köv./

17.50/gy

- 16 -

19-2

bb. 57. / a központi.... 16. folyt./ gy

a felsőoktatási intézmények

----- nappali tagozatos hallgatóinak száma 1968/69. tanév elején mintegy 52 000 volt. a hallgatók 75 százaléka egyetemi és főiskolai, 25 százaléka felsőfokú technikum vagy szakiskolai tanulmányokat folytat.

a felsőoktatásban tanulók több mint egyharmada műszaki, 9 százaléka mezőgazdasági jellegű tanulmányokat végez. az 1960/61. tanév óta a mezőgazdasági, közgazdasági és műszaki tanulmányokat folytatók száma növekedett gyorsabban. az orvosi, pedagógiai, jogtudományi képzésben részesülők száma csak kismértékben változott.

a felsőoktatásban résztvevők 42 százaléka nő. arányuk különösen a pedagógiai, az orvosi és a közgazdasági szakokon magas.

Budapest, 1969. február 1.

Központi statisztikai hivatal

/mti/

..

- 17 -

17.55/gy

19-2

bb. 63. „borfarsang,, dunaföldváron

vid fm/1l la

1969. február 1.

dunaföldváron megkezdődtek hagyományos borkóstolós farsangi mulatságok. a farsangi batyubálok részvevői belépőjegyükért egy üveg bort kapnak: a bort a szőlősgazdák díjtalanul ajánlják fel erre a célra. a palackokon feltüntetik, kinek a terméséből való az ital, s így megkóstolják egymás borát a községbeliek. a kóstolóhoz hazulról visznek „borkorcsolyát,,.

minden alkalommal más szerv, testület, vagy szövetkezet rendezi a mulatságot, amelynek bevételét közösségi célokra fordítják.

Szombaton este a dunaföldvári alkotmány tsz tagsága rendezett borkóstolós farsangot a helyi kossuth művelődési há-
ban.

-. -

bb. 64. hajósbál síófokon

vid fm/1l la

1969. február 1.

Szombaton este síófokon nagyszabású hajósbált rendezett a mahart balatoni üzemigazgatósága. a sorrendben immár 44. hagyományos hajósbált a „delta,, étteremben tartották meg, ahol két zenekar húzta a talp alá valót.

a bálon megválasztották „a magyar tenger legszebb hajósát,,.
/mt1/

-. -

17.45/1l

- 41 -

ll 2040

bb. 65. harmadszor is megrendezik

la/gy/la

1969. február 1.

az egyetemi színpad február 8-án, szombaton délután fél négykor „én fiatal maradok”, című ady-émlékstíjét. péchy blanka felidézti a régi ady-estek emlékét. közreműködik jancsó adrienne, márai enikő, surányi ibolya, fodor tamás, huszti péter és latinovics zoltán. bartók és kodály ady-dalait csengery adrienne énekl, rányi andrás új ady-dal-ciklusát bende zsolt mutatja be./mti/

bb. 66. kiosztották a filmkritikusok díjait

t pr/gg/zs/gy/la

1969. február 1.

Szombaton a magyar sajtó házában ünnepélyesen átadták a filmkritikusok díjait. a filmkritikus szervezet döntését künthy lászló, a szervezet titkára ismertette. elmondta, hogy 21 film közül kellett kiválasztani a díjazásra érdemes művészi teljesítményeket. abban lényegében megegyezett a kritikusok álláspontja, hogy hat olyan film volt, amely az átlagosnál jobb, az eredetiség jegyeit magánviselő alkotás. e féltucat film között kettő külön klasszist képviselt, a falak, és a csend és kiáltás. a vita, hogy melyik filmet helyezték a másik elé, végül is igazságos kompromisszummal végződött: a legjobb film díját megosztották a két alkotás között.

ezután barcs sándor, a magyar újságírók országos szövetségének elnöke nyújtotta át a kritikusok díjait. a legjobb film díját megosztva a kovács andrás rendezte falak és a jancsó miklós rendezte csend és kiáltás kapta. a legjobb operatőr díját ugyancsak megosztva adták kende jánosnak a csend és kiáltás, illetve a holdudvar fotográfálásáért és zsombolyai jánosnak, a fejlődés, valamint a bohóc a falon fényképezéséért. a legjobb filmszínészi alakítás díját kállai ferencnek ítelték vígjátéki alakításáért; elsietett házasság, mi lesz veled eszterke?, míg a legjobb színésznői alakítás díjával törőcsik marit tüntették ki a csend és kiáltás, valamint a holdudvar című filmekben nyújtott játékáért./mti/

18.30/11

- 42 -

ll 2042

bb. 67. időjárásjelentés

gg/e la

1969. február 1.

a meteorológiai intézet jelenti február 1-én, szombaton este 19 órakor:

enyhe marad az idő

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások vasárnap a déli óráktól kezdve elsősorban nyugaton és északon többfelé esővel. időnként meglehetősen, főként nyugaton megerősödő déli, délnyugati szél. az északkeleti és délnyugati megyékben reggeli párásság, helyenként köd. az enyhe idő tovább tart.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap plusz 5 -plusz 10 fok között. /mti/

19.07/e

2042 elv

- v é g e -

- 43 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. február 2.

bb.1. baráti kör, művészetek, hangversenyek, szabad iskola
a zebegényi szőnyi muzeumban

vid/fm/gö/a/ká

1969. február 2.

tavaly pest megye muzeumi közül a zebegényi szőnyi ist-
ván emlékházban járt a legtöbb látogató. a neves festőmű-
vész hagyatékát 24 000-en tekintették meg. a nagy látoga-
tottság a muzeum gazdag programjának köszönhető. többek
között 208 alkalommal vetítették le a szőnyi istván éle-
téről és munkásságáról készült színes filmet, hangversenye-
ket rendeztek a muzeum kertjében.

az idén is gazdag program várja a közönséget. többek
között magyar és francia festők munkásságát ismertető fil-
mek vetítését, irodalmi estek, hangversenyek, s újabb ki-
állítások rendezését tervezik. bemutatják majd szőnyi kor-
társainak - berény róbert, márfy ödön, vass elemér - mű-
veit, akik együtt alkottak zebegényben a nagy művésszel.
ismét megrendezik a képzőművészek szabadiskoláját. az egy-
hónapos előadássorozatra külföldi művészek jelentkezését
is várják. a tervek között szerepel szőnyi istvánról ké-
szült monográfia kiadása, valamint a festő bronzszobrának
felavatása a muzeum kertjében. az idei program megvalósí-
tásához jelentős segítséget ad majd a muzeum hamarosan
megalakuló baráti köre./mti/

--

9.30/a

- 1 -

ll